

DataCentrum

ka č. 5, 814 88 Bratislava

Správa
o hodnotení plnenia úloh za rok 2013 vyplývajúcich
z „Kontraktu uzatvorenom medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“

Bratislava marec 2014

Úvod

Správa o hodnotení plnenia úloh za rok roku 2013 vyplývajúcich z „Kontraktu uzatvorenom medzi Ministerstvom financií SR a DataCentrom na rok 2013“ sa predkladá na základe Interného riadiaceho aktu MF SR č. 5/2005 „Smernica na vypracovanie kontraktov medzi MF SR a rozpočtovými organizáciami v jeho pôsobnosti“, v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2, a „Kontraktu medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“, čl. VI., bod 1., schváleného poradou vedenia MF SR a podpísaného dňa 17. 12. 2012.

DataCentrum malo pre rok 2013 Ministerstvom financií SR stanovený záväzný limit zamestnancov v počte 97 osôb. Vykázaná skutočnosť v sledovanom období predstavuje v priemernom prepočítanom počte 91 zamestnancov. Limit počtu zamestnancov ako záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu bol dodržaný, pričom ale skutočnosť predstavuje iba 93,81 %-né plnenie.

V priebehu hodnoteného obdobia mal stav zamestnancov nepatrne stúpajúcu tendenciu a v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo v priemernom prepočítanom počte k nárastu o 2 zamestnancov.

K 31.12. 2013 bolo v DataCentre zamestnaných celkom 92 zamestnancov (evidenčný stav), z toho 39 mužov a 53 žien. V tomto počte nie je započítaná 1 zamestnankyňa vedená v mimo-evidenčnom stave z dôvodu čerpania materskej dovolenky. Vykázaná skutočnosť predstavuje medziročný nárast o 1 zamestnanca. Toto zvýšenie sa prejavilo aj v špecializovanom útvaru CSIRT.SK – pracovisku zriadenom na základe uznesenia vlády SR č. 479/2009 za účelom poskytovania služieb na zvládnutie bezpečnostných počítačových incidentov. Napriek opakovaným výberom z uchádzačov rozpisovaný počet zamestnancov 14 osôb v priemernom prepočítanom počte sa zabezpečiť nepodarilo. V tomto útvaru sme dosiahli k 31.12.2013 fyzický stav 11 zamestnancov, z toho 4 vykonávali prácu v kratšom pracovnom čase a v ročnom priemernom prepočítanom počte na úväzky tak skutočnosť predstavuje 9 zamestnancov. Okrem toho, v rámci podporných činností, boli využívané ročné kapacity v sumare cca 1 zamestnanca DataCentra z útvarov ekonomiky, zabezpečovania a evidencie majetku, personálneho, prevádzky IS a ďalších. Do mimo-evidenčného stavu bola v mesiaci december 2013 preradená 1 zamestnankyňa z dôvodu nástupu na materskú dovolenku.

Zabezpečovanie kvalifikovaných odborníkov pri zvyšovaní stavu zamestnancov DataCentra je naďalej problematické a veľmi náročné, čo súvisí s disproporciou medzi náročnosťou požiadaviek na odbornú kvalifikovanosť a zdatnosť nových zamestnancov a možnosťami ich adekvátneho mzdového ohodnotenia. Vyššie príjmy v podnikateľskom sektore často determinujú rozhodovanie pri výbere budúceho zamestnávateľa. Táto skutočnosť ovplyvnila aj stav plnenia niektorých úloh, resp. čerpania alokovaných kapacít.

V kvalifikačnej štruktúre zamestnancov nedošlo oproti predchádzajúcemu roku k výraznejším zmenám a k 31.12.2013 je nasledovná:

Vzdelanie	počet	v %
• vysokoškolské	55	59,78
z toho: VŠ III.	1	
VŠ II.	51	
VŠ I.	3	
• úplné stredné vzdelanie	33	35,87
• nižšie vzdelanie	4	4,35
Celkom	92	100,00

DataCentrum zabezpečuje správu a prevádzkovanie rozsiahlych projektov vrátane celoštátne významných informačných systémov. Tieto činnosti aj v hodnotenom období spočívali predovšetkým v overovaní, zavádzaní a prevádzkovaní jednotlivých informačných systémov (IS), v softvérových, technických a komunikačných riešeniach, ktoré vyplývali z obsluhy, údržby a rozširovania informačných systémov inštalovaných v DataCentre. Všetky aktivity boli vykonávané v súlade s potrebami projektov a aj požiadavkami jednotlivých odborných útvarov Ministerstva financií SR.

Ďalšou časťou výkonov boli činnosti súvisiace so zabezpečovaním bežnej, rutínnej prevádzky.

Z hľadiska výstupov poskytuje DataCentrum služby predovšetkým Ministerstvu financií SR, Štátnej pokladnici, ostatným orgánom verejnej správy a niektorým neštátnym a komerčným organizáciám.

Užívateľmi výstupov boli predovšetkým organizačné útvary MF SR (sekcia rozpočtovej politiky, sekcia štátneho výkazníctva, sekcia finančného trhu, sekcia daňová a colná, sekcia informatizácie spoločností, odbor informatiky, kancelária ministra), Štátna pokladnica, Finančná správa SR (sekcia daňová a colná).

DataCentrum poskytovalo vybrané informácie aj ďalším ústredným orgánom štátnej správy (ŠÚ SR, MH SR, MPSVR SR, MPRV SR, MDVRR SR, MŠVVaŠ SR a pod.), inštitúciám verejnej správy, niektorým neštátnym inštitúciám (ratingové spoločnosti) a bankovým subjektom. Informácie boli poskytované najmä z oblasti spracovania účtovných výkazov právnických a fyzických osôb, bankových účtovných výkazov, ako aj o hypotekárnych a stavebných úveroch.

Výstupy z riešení, najmä z projektu informačného systému výkazníctva, boli štandardne použité pri analytických prácach, pri zostavovaní štátneho rozpočtu, pri kontrole rozpisu štátneho rozpočtu, pri sledovaní plnenia príjmov a čerpania výdavkov štátneho rozpočtu.

V DataCentre sa i naďalej úspešne prevádzkuje projekt platobného a monitorovacieho systému pre štrukturálne fondy a kohézny fond (ITMS), portál ITMS a projekt Informačného systému účtovníctva fondov (ISUF).

V rámci prevádzky IS systému štátnej pokladnice (IS SŠP) DataCentrum poskytuje permanentne podporu užívateľom pre RIS (moduly ZoRo, MPR, RI, MUR) s následnou väzbou na modul finančného plánu a platobného styku štátnej pokladnice.

Výkon komplexu činností pre používateľov informačných systémov a IKT prevádzkovaných DataCentrom, t. j. riešenie požiadaviek na podporu zo strany používateľov a aplikačnej, technologickej a metodologickej pomoci zabezpečuje Centrum podpory užívateľov (CPU) ktoré DataCentrum prevádzkuje. Poskytované služby zabezpečujú odborné poradenstvo predovšetkým pre

potreby úspešného fungovania rozpočtového informačného systému a pre IS systému štátnej pokladnice. CPU je podporované vytvorenou a nepretržite udržiavanou informačno - komunikačnou infraštruktúrou.

Úlohy, ktorých gestorom je špecializovaný útvar CSIRT.SK, boli riešené a zabezpečované v súlade s úlohami, ktoré boli definované pri zriadení útvaru a boli zabezpečované v zmysle harmonogramu poskytovania služieb špecializovaného útvaru CSIRT.SK schváleného uznesením vlády SR č. 479/2009 zo dňa 1. 7. 2009. Ďalšie úlohy špecializovaného útvaru CSIRT.SK boli plnené v zmysle identifikačných listov uzatvoreného kontraktu a na základe požiadaviek sekcie informatizácie spoločnosti MF SR.

V oblasti kontrolnej činnosti, bol výkon vnútornej kontroly v DataCentre v roku 2013 zabezpečovaný v zmysle zákona NR SR č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Kontrolná činnosť prebiehala v súlade s „Plánom kontrolnej činnosti DataCentra na rok 2013“, schváleným dňa 11. januára 2013.

Útvar kontroly vykonal 8 následných finančných kontrol. Výkon kontroly, ako súčasť svojej riadiacej práce, zabezpečovali aj vedúci odborných útvarov. Vykonanými kontrolami neboli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov ani ostatných predpisov vydaných na ich základe.

V roku 2013 vykonala Sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií SR kontrolu zameranú na vybavovanie sťažností za rok 2011 v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach. V zmysle záverov „Zápisnice o prerokovaní Protokolu o výsledku kontroly“ DataCentrum prijalo opatrenia na odstránenie zistených (drobných) nedostatkov. Správa o splnení prijatých opatrení bola v septembri 2013 zaslaná Sekcii auditu a kontroly Ministerstva financií SR.

Útvar kontroly v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z.z. a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov vedie evidenciu sťažností a petícií. V roku 2013 DataCentrum neevidovalo žiadne podanie sťažností ani petície v zmysle uvedenej legislatívy.

V decembri 2013 bol realizovaný externý dozorný audit zavedeného systému riadenia kvality externou spoločnosťou. Neboli zistené žiadne nehody a DataCentrum obhájilo udelený certifikát aj na rok 2014.

Nad rámec kontrahovaných úloh bol v roku 2013 v zmysle „Metodického usmernenia MF SR č. MF/9531/2013-31 z 31.1.2013 k postupu pri aplikácii § 1 odsek 5 písmeno b) opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov pre rok 2013“ vykonaný zber údajov z Poznámok k individuálnej účtovnej závierke k týmto subjektom (podľa organizačnej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie) za kapitoly štátneho rozpočtu, za štátne účelové fondy a za vyššie územné celky (samosprávne kraje).

Údaje zahŕňali za každý subjekt 50 štruktúrovaných tabuliek, 1 súbor s neštruktúrovaným textom, 3 súbory so zoskenovaným podpisom. Predkladaciu povinnosť malo 1 967 subjektov.

Na zabezpečenie tejto úlohy bol vypracovaný softvér pre zber, vyhľadávanie, vyplňanie a prezeranie údajov, ktorý sme poskytli dotknutým subjektom prostredníctvom "Portálu ÚIS obcí, rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti". Týmto subjektom bola poskytovaná aj technická podpora pri práci s dodaným softvérom.

Zber bol vykonaný prostredníctvom mailových schránok „vuc@datacentrum.sk“ a „statnasprava@datacentrum.sk“. Údaje boli v DataCentre prekontrolované a zhraté pre potreby MF SR. Výstupom bolo poskytnutie všetkých individuálnych údajov a aj softvéru tak, aby si mohli kompetentní zamestnanci MF SR údaje individuálne vyhľadávať a prezerat. Súčasne boli vytvorené aj agregované súbory. Pre potreby ministerstva boli vytvorené výbery za kapitoly MV SR a MDVaRR SR s možnosťou vyhľadávania a prezerania individuálnych údajov.

V súvislosti s postavením DataCentra ako správcu registra účtovných závierok (zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov) a povinnosťou od 1. januára 2014 plniť úlohu centrálného miesta ukladania účtovných výkazov a zároveň jednotného miesta pre zverejňovanie týchto výkazov boli vykonané práce na zabezpečenie všetkých činností z toho vyplývajúcich.

DataCentrum bolo a je spracovateľom informácií predovšetkým pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky - jeho organizačné útvary a plní funkciu prevádzkovateľa a správcu rezortných aj mimorezortných informačných systémov.

Okrem plnenia úloh kontrahovaných na rok 2013 a úloh vzniknutých a definovaných v priebehu roka zamestnanci DataCentra vykonávali administratívne práce a podporné činnosti v rozsahu 36 428,5 hodín, metodické a koncepčné práce v rozsahu 1 558,5 hodín, študijným a vzdelávacím aktivitám (vrátane samoštúdia) sa venovali zamestnanci celkom 2 128,5 hodín, 1 350,5 hodín bolo čerpaných na riadiace a koordinačné činnosti, a práce súvisiace s kontrolnou činnosťou si vyžiadali celkom 1675,5 hodín.

Poznámka:

V roku 2012 bola do Kontraktu medzi MF SR a DataCentrom zaradená ako nová úloha „Centrálny systém na ochranu sektora IKT, prvkov kritickej infraštruktúry a správu bezpečnostných incidentov rezortu MF SR“ - II č. 112. Po podrobnej analýze obsahovej náplne bola realizácia úlohy zlúčená s úlohou „Vytvorenie systému zdieľania informácií a varovania - oblasť detekcia a reakcia“ - IL úlohy č. 704, čo umožňovala skutočnosť, že jadro systému tvorila rovnaká technológia a spĺňala do značnej miery rovnaký účel, t.j. monitoring cieľovej infraštruktúry. Realizáciu úlohy IL č. 704 v súčasnosti zabezpečuje v plnom rozsahu CSIRT.SK svojimi internými pracovníkmi. V rámci prevádzky tohto systému sa vykonáva denné monitorovanie bezpečnosti zapojených sietí a prvkov. Z uvedeného dôvodu je vykazované aj nízke % plnenia čerpania alokovaných kapacít.

Pôvodný rozpis rozpočtu na rok 2013 bol k 31.12.2013 v súlade s §16 zákona NR SR č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých predpisov so súhlasom Ministerstva financií SR upravený vo výške schváleného rozpočtového opatrenia.

Čerpanie rozpočtu DataCentra k 31.12.2013 je uvedené v **Prílohe č. 1** tejto správy.

Čerpanie kapacít DataCentra k 31.12.2013, plánovaných na plnenie úloh kontrahovaných pre rok 2013, je uvedené v **Prílohe č. 2** tejto správy.

Plnenie úloh DataCentra za rok 2013

111	Bezpečnosť informačných systémov DataCentra
-----	---

Zabezpečovanie aktivít *Bezpečnostného projektu IS* v DataCentre v roku 2013 pozostávalo z činností súvisiacich s dodržiavaním primeranej úrovne informačnej bezpečnosti DataCentra a bezpečnosti informačných systémov prevádzkovaných v DataCentre v týchto oblastiach:

- aktualizácie bezpečnostnej dokumentácie (vybrané časti BP IS DC),
- účasť pri vykonávaní auditu RÚZ MF SR, vládnych auditov systémov ITMS2 a ISUF,
- sledovanie a riešenie BI v súlade s bezpečnostnou dokumentáciou,
- príprava pravidelného školenia pre používateľov IS v DataCentre,
- zabezpečovanie prevádzky bezpečnostných systémov a mechanizmov v gescii útvaru.

V rámci časti úlohy *Aktualizácie Bezpečnostných projektov informačných systémov prevádzkovaných v DataCentre* boli spracované:

- Bezpečnostný projekt ISUF, Bezpečnostný projekt ITMS2 a Bezpečnostný projekt KT12,
- aktualizácia bezpečnostného projektu na ochranu osobných údajov a prislúchajúcej riadenej dokumentácie,
- kontrola súladu bezpečnostných pravidiel platných pre externé systémy s bezpečnostnými predpismi DataCentra pre systémy ITMS, ISUF a záložné IS v DataCentre.

Pri *Aktualizácii plánov obnovy IS DC* boli vykonané tieto činnosti:

- zapracovanie výsledkov testovania havarijných plánov, ktoré sa uskutočnilo ako seminárne cvičenie,
- prispôsobenie novej verzie automatizovaného nástroja a migrácia plánov obnovy.

Ostatné aktivity pre bezpečnosť IS DataCentra sú plnené priebežne a plnenie ďalších úloh je závislé od eliminácie rizík poskytovaných služieb.

112	Centrálny systém na ochranu sektora IKT, prvkov KI a správu bezpečnostných incidentov rezortu MF SR
-----	---

V rámci plnenia úlohy bola spracovaná predimplementačná analýza a v podmienkach DataCentra je vybudovaný základ jadra systému, ktoré bude zabezpečovať centralizované monitorovanie do jedného bodu s využitím korelačných a analytických nástrojov zabezpečujúcich redukovanie množstva vyhodnocovaných udalostí a poskytujúcich komplexný pohľad. Realizáciou uvedených aktivít sa postupne naplnia hodnotiace kritérium zavedenia centrálnej služby.

Centrálne monitorovanie bezpečnosti bude pokrývať súbor úloh zabezpečujúcich:

- minimalizovanie pravdepodobnosti vzniku bezpečnostných incidentov,
- ich včasnú identifikáciu, ak bezpečnostný incident nastal,
- realizáciu adekvátnych protipatrení po odhalení incidentov,
- obnovu štandardnej prevádzky po vyriešení incidentu,
- minimalizáciu negatívnych dôsledkov bezpečnostných incidentov a prijatie opatrení vedúcich k eliminácii ich opakovaného výskytu,
- vedenie dokumentácie o incidentoch,
- analýzu priebehu bezpečnostných incidentov.

Poznámka:

Úloha bola zaradená do Kontraktu medzi MF SR a DataCentrom ako nová v roku 2012. Po podrobnej analýze obsahovej náplne bola realizácia úlohy zlúčená s úlohou „Vytvorenie systému zdieľania informácií a varovania - oblasť detekcia a reakcia“ - IL 704, čo umožňovala skutočnosť, že jadro systému tvorila rovnaká technológia a spĺňala do značnej miery rovnaký účel, t.j. monitoring cieľovej infraštruktúry. Realizáciu úlohy IL 704 v súčasnosti zabezpečuje v plnom rozsahu CSIRT.SK svojimi internými pracovníkmi. V rámci prevádzky tohto systému sa vykonáva denné monitorovanie bezpečnosti zapojených sietí a prvkov.

121	Centrum podpory užívateľov - CPU
-----	----------------------------------

V roku 2013 bol Centrom podpory používateľov (CPU) vykonaný komplex činností v prospech používateľov informačných systémov prevádzkovaných DataCentrom pre rezort Ministerstva financií SR.

CPU riešilo požiadavky zo strany organizácií a používateľov informačných systémov na aplikačnú, metodickú a technickú podporu a priebežne budovalo a dopĺňalo databázu často kladených otázok. Súčasne bola priebežne aktualizovaná databáza organizácií a používateľov pripojených k informačným systémom. Zmeny súviseli najmä so zánikom, vznikom a zlúčením organizácií, prípadne ich preradením pod iného zriaďovateľa a tiež zmenou právnej formy.

Počet organizácií používajúcich aspoň jeden informačný systém prevádzkovaný DataCentrom bol 6 179. Počet používateľov s aktívnym prístupom do infraštruktúry informačno- komunikačných technológií prevádzkovaných DataCentrom bol 14 323.

CPU poskytuje svoje služby (potenciálne):

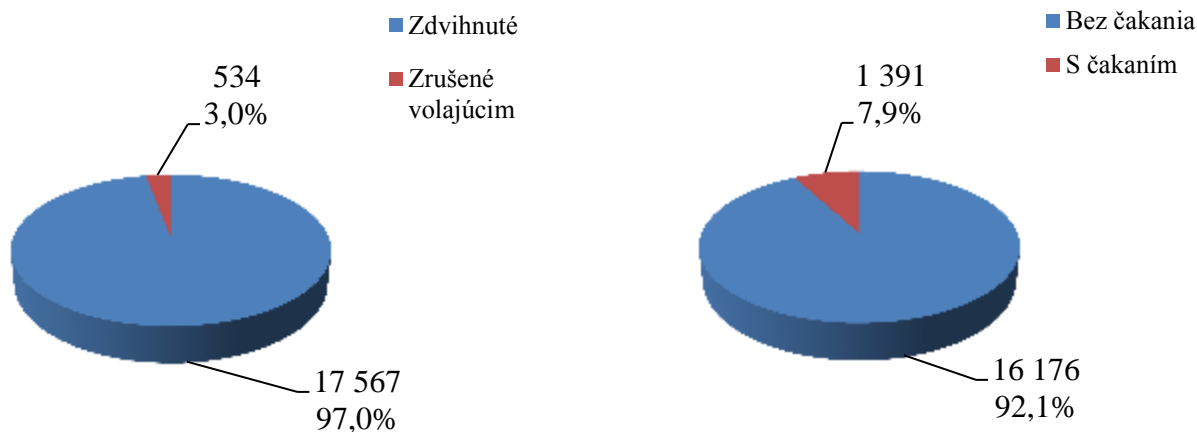
- 5 083 používateľom IS SŠP (informačný systém systému štátnej pokladnice)
- 13 450 používateľom RIS (rozpočtový informačný systém)
- 3 206 používateľom JÚŠ (informačný systém jednotného účtovníctva štátu)
- 12 542 používateľom ITMS (IT monitorovací systém)
- 2 019 používateľom systému CORE
- 83 používateľom ISUF (informačný systém účtovníctva fondov)
- 66 používateľom EIS (ekonomické informačné systémy)

V priebehu roku 2013 používatelia informačných systémov kontaktovali CPU 31 040 krát, z toho používatelia:

- vykonali 18 101 telefonických volaní do CPU, čo predstavuje priemer mesačne 1 508 a týždenne 348 volaní,
- používatelia poslali do CPU 8 932 e-mailov s požiadavkou na službu CPU,
- cez internetové rozhranie vytvorili 1 291 požiadaviek na službu CPU,
- osobne predložili 321 požiadaviek,
- poštou zaslali 2 395 požiadaviek.

V hodnotenom období bolo zaregistrovaných 18 101 telefonických volaní do CPU.

Z toho bolo 17 567 volaní zdvihnutých (97,0 %) a 534 (3,0 %) bolo zrušených volajúcim. Z počtu zdvihnutých volaní bolo zdvihnutých bez čakania 16 176 (92,1%) a 1 391 (7,9%) volaní bolo zdvihnutých s čakaním, čo je graficky vyjadrené nasledovne:

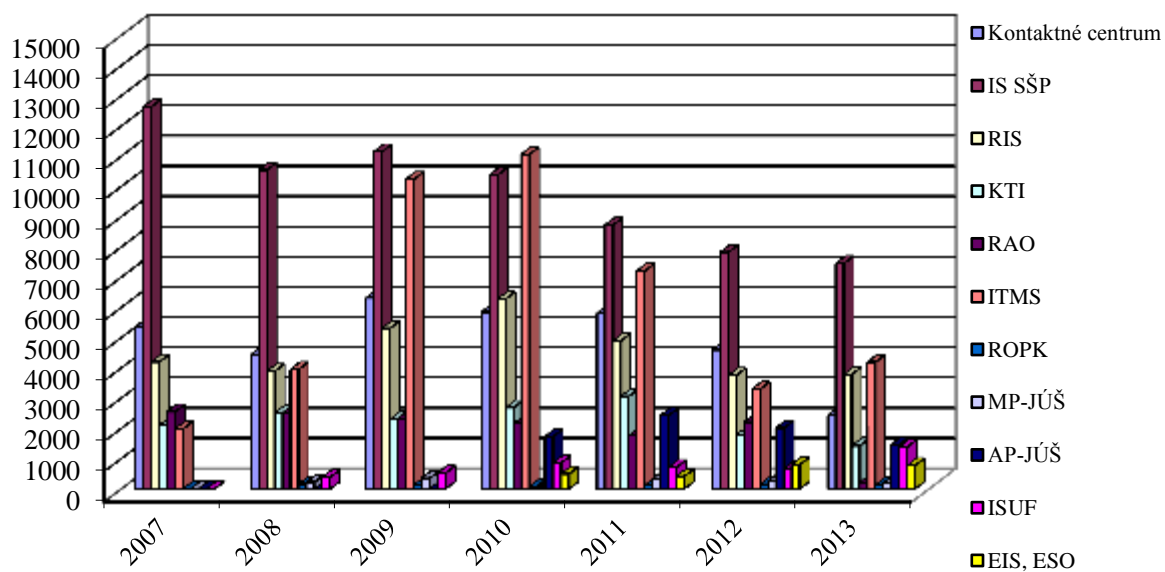

Počet hlásení uzatvorených jednotlivými pracovnými skupinami riešiteľov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

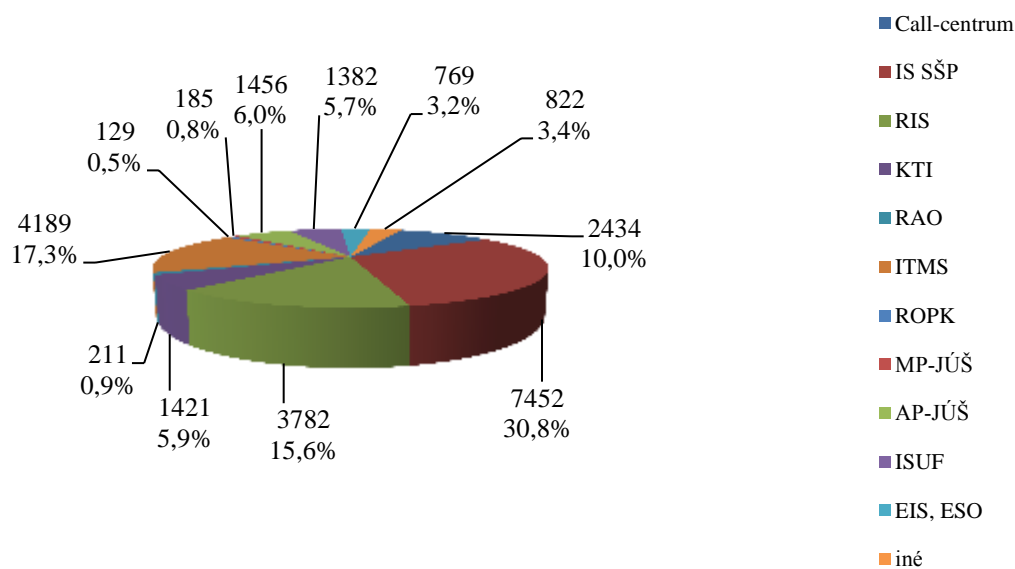
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kontaktné centrum	5357	4431	6318	5846	5802	4592	2434
IS SŠP	12636	10541	11152	10381	8717	7824	7452
RIS	4195	3884	5310	6274	4893	3752	3782
KTI	2102	2505	2300	2678	3059	1781	1421
RAO	2547	2498	2327	2152	1762	2201	211
ITMS	1982	3947	10234	11056	7200	3294	4189
ROPK	*	157	128	71	118	148	129
MP JÚŠ	*	222	347	91	329	245	185
AP JÚŠ	*	*	*	1721	2421	2006	1456
ISUF	*	379	518	849	704	677	1382
EIS, ESO				491	412	797	769
iné	2087	654	2691	1206	817	1376	822
Spolu	30 906	29 218	41 325	42 816	36 234	28 693	24 232

* / údaje nie sú k dispozícii

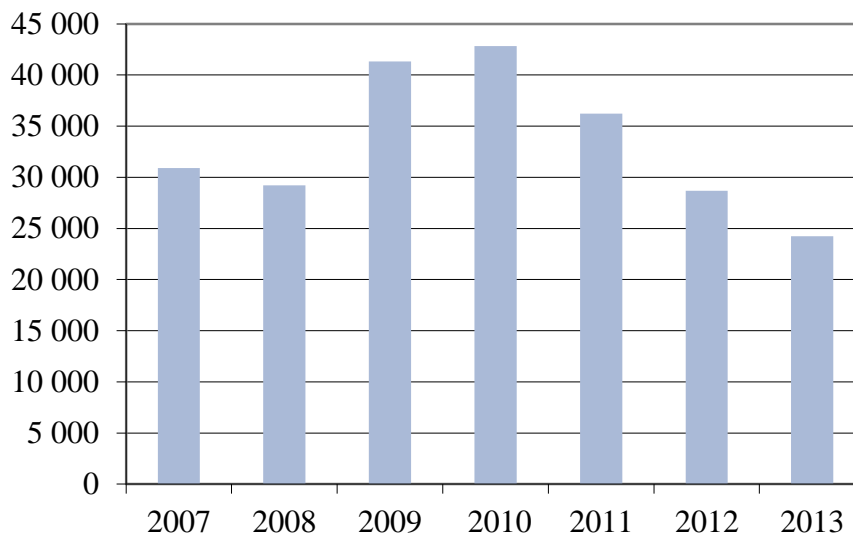
V grafickom vyjadrení množstva:

V grafickom vyjadrení pomerného množstva:

Porovnanie počtu uzatvorených hlásení s predchádzajúcimi rokmi v grafickom vyjadrení:

CPU aktívne prispieva k plneniu podmienok certifikátu kvality poskytovania služieb ISO 9001:2008, participuje na realizácii projektov Problem Management, Incident Management, Change Management a Acces & Identity Management.

Úrovně podpory poskytované Centrom podpory používateľov:

1. úroveň - *kontaktné centrum* – poskytuje ju DataCentrum – ide o komunikáciu s používateľmi, prijatie dopytu na službu, jeho zatriedenie, bližšie špecifikovanie, riešenie jednoduchších alebo často sa opakujúcich požiadaviek a postúpenie požiadaviek na 2.úroveň

2. úroveň - *aplikačná a technická podpora používateľov* - poskytuje ju DataCentrum – ide o riešenie požiadaviek a problémov používateľov s funkcionalitou IS, s dostupnosťou IS cez komunikačno-technologickú infraštruktúru, správu používateľských oprávnení a technickú podpora HW a SW vybavenia u používateľa a postúpenie požiadaviek na 3. úroveň

3. úroveň - *metodická a systémová podpora* - poskytuje ju metodik/garant vlastníka IS, resp. dodávateľ/riešiteľ IS – ide o riešenie a zodpovedanie metodických otázok, vývoj a aktualizácia IS na základe požiadaviek z praxe, požiadaviek vlastníka IS, prípadne zmeny legislatívneho prostredia.

122	Podpora používateľov informačného systému JÚŠ
-----	---

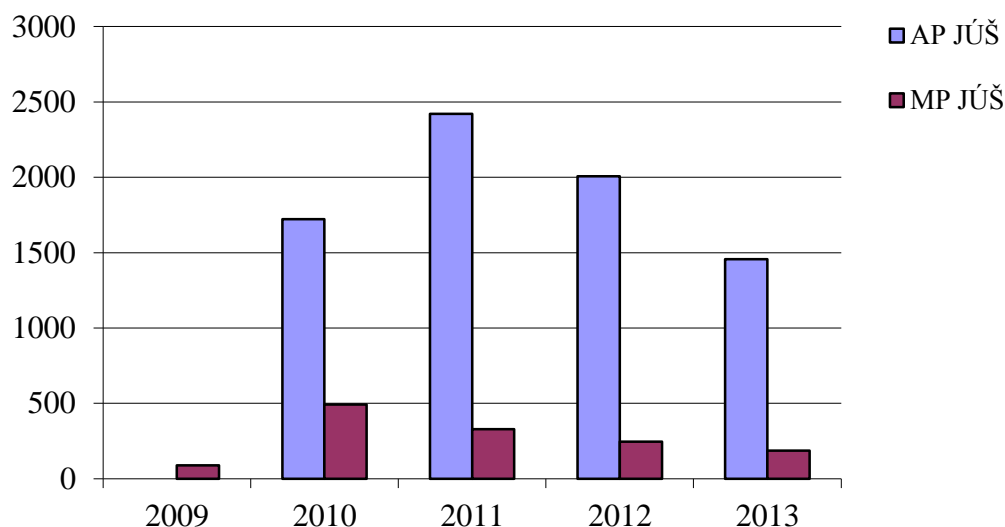
Pri plnení úlohy DataCentrum v hodnotenom období zabezpečovalo pomoc používateľom pri používaní Informačného systému jednotného účtovníctva štátu pre účely konsolidácie a odsúhlasovania vzájomných vzťahov, pri odhaľovaní chýb a komplikácií v praktickej aplikácii a pri zbieraní a odovzdávaní námetov na ďalší rozvoj tohto systému vrátane metodickej podpory účtovníctva a konsolidácie. Súčasne boli plnené úlohy prislúchajúce technickému zabezpečeniu prevádzky systému.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory IS CKS je v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nasledovný:

	2009	2010	2011	2012	2013
AP JÚŠ		1721	2421	2006	1457
MP JÚŠ	88	493	329	245	187

(Pozn.: AP – aplikačná podpora, MP – metodická podpora)

v grafickom vyjadrení:

151	Certifikácia DataCentra podľa normy EN ISO 9001:2008
-----	--

V roku 2013 DataCentrum udržiavalo a skvalitňovalo systém riadenia kvality podľa medzinárodnej normy systému riadenia kvality EN ISO 9001 : 2008. Všetky úlohy DataCentra vyplývajúce z uzavretého kontraktu pre rok 2013 boli splnené.

Priebežne počas roku 2013 DataCentrum na úseku riadenia kvality plnilo hlavne nasledujúce úlohy:

- bol udržiavaný a zlepšovaný systém manažérstva kvality,
- priebežne bola aktualizovaná interná riadená dokumentácia a zoznam externej riadenej dokumentácie,
- v decembri 2013 bol realizovaný externý dozorný audit zavedeného systému riadenia kvality externou spoločnosťou. Neboli zistené žiadne nezhody a DataCentrum obhájilo udelený certifikát na rok 2014.

Všetka interná riadená dokumentácia (smernice, pracovné postupy a formuláre, nápravné a preventívne opatrenia) sú dostupné všetkým zamestnancom DataCentra na Intranete, resp. ako kriteriálne výtlačky vo fyzickej podobe u manažéra kvality.

161	Centrum monitorovania prevádzky
-----	---------------------------------

Útvar CMP vykonáva monitorovanie/zisťovanie incidentov, ich pridelenie na riešenie riešiteľom a riešiteľským skupinám, sledovanie ich vyriešenia a uzavretie incidentov po ich vyriešení v systéme HP SM.

Útvar CMP poskytuje na požiadanie sumárne informácie o incidentoch, ktoré sa vyskytli na monitorovaných informačných systémoch prevádzkovaných v DataCentre za definované obdobie používateľom IS.

V prvom polroku bol vykonaný prechod zo systému HP SD na HP SM a bola znova vykonaná analýza, špecifikácia, kategorizácia riešiteľských skupín z cieľom zvýšenia adresnosti pri riešení incidentov indikovaných monitorovacím systémom. Tieto aktivity budú vykonávané aj pri každom ďalšom novom IS začlenenom do monitorovania v DataCentre.

Automaticky nezistené incidenty operátori CMP zaznamenávajú a postupujú dodávateľovi monitorovacieho systému s cieľom doplnenia riešiteľov a štandardizácie procesu riešenia incidentov. Monitorovací systém automaticky notifikuje riešiteľov a riešiteľské skupiny.

Riešenie incidentov, ktoré prideli operátor CMP na riešenie riešiteľom sú vykonávané v úzkej spolupráci s pracovníkmi Konzoly 1 a Konzoly 2.

Prideľovanie incidentov operátorom CMP riešiteľovi, následná notifikácia riešiteľa o incidentoch, sledovanie procesu riešenia incidentov a po ich vyriešení ich uzavretie v HP SM vedie ku korelácii kvality služieb dodávateľov v zmysle platných SLA.

V prvom polroku 2013 bol v DataCentre nahradený monitorovací systém HP SD novším systémom HP SM. Keďže zamestnanci pracujú v nepretržitej prevádzke, museli zvládnuť bez prerušenia prevádzky prechod zo starého na nový systém. Pre zvládnutie odbornej funkcionality nového systému absolvovali školenia v zmysle technickej funkcionality monitorovacích nástrojov, ktoré majú k dispozícii.

Pre svoju činnosť operátori využívali:

- centrálny monitorovací systém - (OVO konzola, Service Manager),
- elektronickú požiaru signalizáciu,
- monitorovací systém infraštruktúry DataCentra ISXC.

Útvar za rok 2013 spracoval 3 902 incidentov so severitou „Critical“ vygenerovaných monitorovacím systémom. Sumárne informácie o týchto incidentoch na monitorovaných informačných systémoch prevádzkovaných v DataCentre za hodnotené obdobie boli v zmysle požiadaviek poskytnuté používateľom informačných systémov.

Riešenie neštandardných situácií je súčasne aj podnetom na úpravy pracovných postupov za účelom skvalitňovania činnosti súvisiacich s poskytovaním komplexných informácií o monitorovaných systémoch a upevňovaním postavenia monitorovacieho centra.

CMP plnilo v roku 2013 úlohy priebežne v nepretržitej prevádzke 7 dní x 24 hod. s využitím interných a externých zamestnancov.

V hodnotenom období boli postúpené na riešenie všetky kritické incidenty, ktoré sa vyskytli na monitorovaných systémoch. Prechod na nový monitorovací systém nemal vplyv na kvalitu prác CMP v zmysle záväzkov definovaných v platných SLA.

201	Register účtovných závierok
-----	-----------------------------

V roku 2013 boli v rámci tejto úlohy na základe požiadaviek riešiteľa poskytované konzultačné činnosti v súvislosti s prípravou Registra účtovných závierok a boli poskytnuté

- finálne údaje z účtovných závierok ÚIS POD, ÚIS FO, ÚIS NUJ podvojný účtovníctvo, ÚIS NO jednoduché účtovníctvo za rok 2011,
- údaje z mimoriadnych účtovných závierok ÚIS POD, ÚIS FO za roky 2009 ÷ 2011,
- údaje z účtovných závierok ÚIS POD za rok 2012,
- predbežné údaje z ÚIS POD, ÚIS FO, ÚIS NUJ podvojný účtovníctvo, ÚIS NO jednoduché účtovníctvo za rok 2012,
- individuálne údaje zo Súvahy obcí a rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti (Úč ROPO SFOV 1-01) a z Výkazu ziskov a strát obcí a rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti (Úč ROPO SFOV 2-01) k 31.12.2012 a zoznam organizácií, údajov z konsolidovaných účtovných závierok obcí za rok 2012, ktoré k danému termínu účtovné výkazy predložili,
- údaje zo štatistického registra organizácií za roky 2008 ÷ 2012, mesačne aktualizované údaje zo štatistického registra organizácií za obdobia k 31.7.2013 ÷ k 30.11.2013,
- údaje z centrálného registra daňových subjektov za rok 2011 a 2012.

Prebiehala testovanie verejnej a neverejnej časti RÚZ.

V súvislosti s postavením DataCentra ako správcu registra účtovných závierok (zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov) a povinnosťou od 1. januára 2014 plniť úlohu centrálného miesta ukladania účtovných výkazov a zároveň jednotného miesta pre zverejňovanie týchto výkazov boli vykonané práce potrebné na zabezpečenie všetkých činností z toho vyplývajúcich.

202	Konzultačné služby pre sekciu informatizácie spoločnosti MF SR
-----	--

V roku 2013 boli v rámci úlohy zo strany DataCentra riešené a zabezpečené nasledovné činnosti:

- riešiteľská účasť a projektové riadenie v projekte rozširovania Informačného systému Štátnej pokladnice pre vyššie územné celky; v rámci projektového riadenia ide súčasne aj o podporu MF SR pri implementácii Multiklientského platobného portálu pre účtovné jednotky Štátnej pokladnice,
- participácia pri príprave dokumentu "Cloud ready" pre nové OPIS projekty,
- účasť v pracovnej skupine PS10 pre bezpečnostné štandardy,
- aktívna účasť v pracovnej skupine pre prípravu materiálu "Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie", ktorý definuje stratégiu ďalšieho rozvoja digitálnych služieb a infraštruktúry prístupovej siete novej generácie na Slovensku a zameriava sa na splnenie tzv. ex ante kondicionálit, prostredníctvom ktorých Európska únia posudzuje pripravenosť členských štátov realizovať zvolené investičné priority, konkrétne splnenie dvoch ex ante kondicionálit definovaných v rámci tematického cieľa číslo 2: „Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, ako aj ich využívania a kvality“.

211	IT monitorovací systém pre štrukturálne fondy a Kohézny fond (ITMS)
-----	---

DataCentrum počas roku 2013 zabezpečovalo nasledovné činnosti súvisiace s prevádzkou ITMS Core a ITMS Portál:

1. Správa a prevádzka systému

DataCentrum zabezpečovalo, aj v spolupráci s dodávateľom ITMS, prevádzkovanie a spravovanie produkčného, školiaceho, cvičného a testovacieho systému ITMS Core a spravovanie produkčného a cvičného systému ITMS Portál (inštalácia servisných buildov a nových verzií systému, administrácia, management, zálohovanie a obnova operačného systému ...) a súčasne aj technickú podporu pre systém a bežnú údržbu aplikačných systémov.

Aplikácia ITMS Core a ITMS Portál pracuje pod OS Linux. Aplikácia ako fyzické servery využíva len databázové servery a report server, všetky ostatné serverové komponenty architektúry sú realizované ako virtuálne servery, čo umožňuje lepšiu škálovateľnosť a manažovateľnosť.

Počas roka 2013 boli vykonané zmeny na prístupovej infraštruktúre DataCentra využívanej používateľmi ITMS Portálu, ktorých účelom bolo zvýšiť priepustnosť a bezpečnosť tejto infraštruktúry. Súčasťou uvedených zmien sú:

- výmena prepínačov za prepínače s rozhraniami s prenosovou rýchlosťou 1Gbit/s,
- výmena nepodporovaných firewallov za nové, podporované, s lepšími parametrami (rýchlosť rozhraní, firewallová priepustnosť, počet konkurenčných spojení, atď.),
- inštalácia web-aplikačného firewallu, ktorého úlohou je chrániť webové sídla pred potenciálnymi útočníkmi,
- inštalácia intrusion prevention zariadení, ktoré chránia sieť pred útokmi z Internetu aj z vnútorných sietí,
- redizajn sieťovej topológie za účelom jej zjednodušenia.

Väčšia časť nových technológií je už v plnej prevádzke, zvyšná časť je v implementačnom procese. Na zariadeniach na prevenciu útokov (IPS) sa v ešte doladujú parametre konfigurácie, nakoľko ich nasadenie je zdĺhavejší proces ako u ostatných nasadzovaných technológií.

Aplikácia pracuje nad zjednotenou databázou pre verejnú aj neverejnú časť ITMS, ktorá je umiestnená v rámci KTI. K 31.12.2013 je v prevádzke ITMS verzia 2.16.8.

Zamestnanci DataCentra vykonávali v hodnotenom období administráciu časti produkčného, školiaceho, cvičného a testovacieho systému ITMS Core a ITMS Portál - modulu Administrátorské nástroje - Správa orgánov a užívateľov, Správa priradenia užívateľských rolí, Správa rolí orgánu, Správa užívateľských rolí orgánu, Správu žiadostí o Konto Portál a Bezpečnostné nastavenia a na základe žiadostí vykonávali aj úpravy v časti Správa subjektov.

Počas celej doby prevádzky ITMS Core a ITMS Portál boli dodržiavané všetky bezpečnostné opatrenia vyplývajúce z požiadaviek na bezpečnosť systému.

Počas hodnoteného obdobia boli pravidelne dopĺňané údaje týkajúce sa ITMS do konfiguračnej databázy a pravidelne bola vykonávaná aj aktualizácia (patchovanie) operačného systému pre ITMS.

Dňa 21.01. 2013 a 15.12.2013 boli úspešne vykonané testovania obnovy systému ITMS zo zálohy. Pri obnove z archívnych súborov zo dňa 20.01.2013 a 14.12.2013 bola verifikovaná autentickosť a integrita archívu a import dát do testovacej databázy. O úspešnosti testovaní obnovy ITMS zo zálohy boli vypracované protokoly.

Vo februári 2013 sa začali práce súvisiace s vypracovaním Bezpečnostného projektu pre ITMS II, ktorý bol schválený formou akceptačného protokolu v októbri 2013.

Počas roku 2013 prebiehali aj činnosti na zabezpečenie dodania Oracle licencií pre systém ITMS, práce na dobudovaní záložného pracoviska pre systém ITMS a zosúladení jednotlivých informačných systémov, ktoré majú byť v rámci úplného testovania v prevádzke zo záložného pracoviska.

ITMS Core a ITMS Portál sú začlenené do centrálného monitoringu prevádzky v DataCentre, v rámci ktorého je nad systémom ITMS Core a ITMS Portál uskutočňovaný základný (vonkajší) monitoring, ktorý sa realizuje prostredníctvom nástroja BAC spustením Žiadosti o aktiváciu pre ITMS Portál a prihlásením sa do aplikácie pre ITMS Core. Počas sledovaného obdobia neboli centrálnym monitoringom, okrem nedostupnosti počas pravidelnej údržby systému ITMS a počas nasadzovania nových buildov pre systém ITMS, zaznamenané väčšie nedostupnosti systému ITMS Core a ITMS Portál. Dostupnosť produkčného systému ITMS Core a ITMS Portál bola v hodnotenom období 99,88 %.

2. Užívateľská, aplikačná, technická, technologická podpora a monitoring

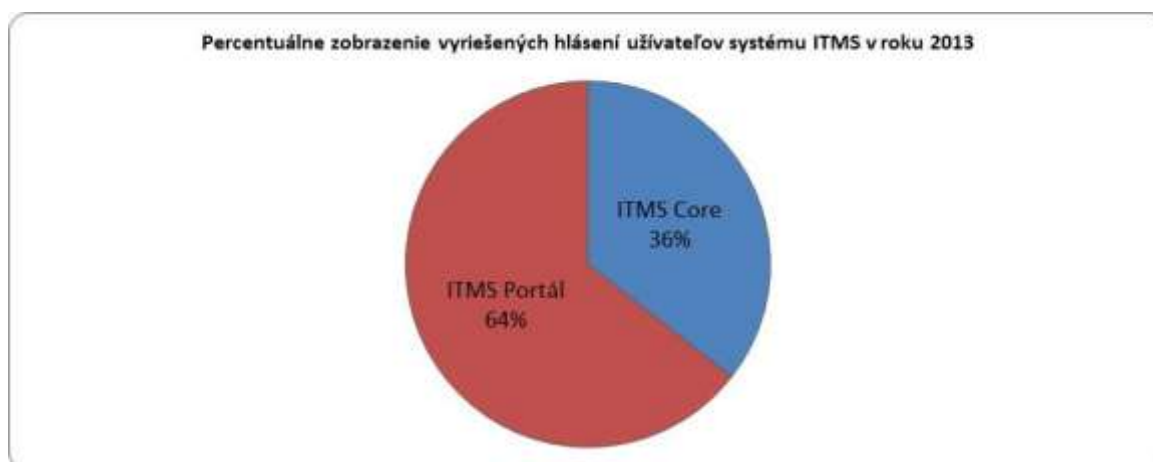
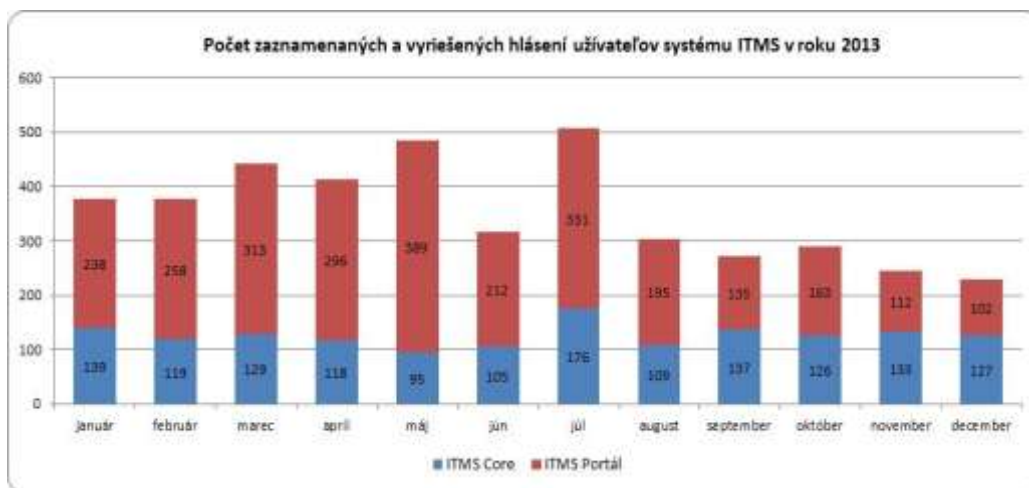
Cieľom úlohy je zabezpečiť pomoc užívateľom pri práci s aplikáciou ITMS Core a ITMS Portál. DataCentrum počas roku 2013 poskytovalo 1. úroveň podpory a 2. úroveň podpory (aplikačná, technická a technologická) bola poskytovaná v spolupráci s dodávateľom ITMS.

Všetky problémy užívateľov pri práci so systémom ITMS Core alebo ITMS Portál, hlásené prostredníctvom telefónu, e-mailu alebo web rozhraním boli zaznamenané v aplikácii HP ServiceManager a riešené pracovníkmi 2. úrovne podpory.

Hlásenia zaznamenané prostredníctvom ServiceManageru, okrem hlásení, ktoré vyžadovali riešenie na 3. úrovni podpory a vyžadovali si úpravu v systéme, boli vyriešené v stanovenom termíne podľa SLA.

V sledovanom období bolo vyriešených 1 513 hlásení užívateľov pre ITMS Core a 2 744 hlásení užívateľov ITMS Portál. Prostredníctvom e-mailu (itms@datacentrum.sk) bolo zaznamenaných a vyriešených 1 740 hlásení užívateľov ITMS Portál.

Aplikačná podpora pre ITMS bola poskytovaná permanentne počas pracovných dní v čase od 8⁰⁰ do 17⁰⁰, a v prípade mimoriadnych situácií aj mimo uvedených hodín.

3. Koordinácia prác v procese zabezpečenia pripájania nových koncových bodov do KTI pre potreby ITMS

V procese zabezpečovania pripájania nových koncových bodov pre ITMS do KTI po centralizácii požiadaviek na pripojenie prebehla analýza možností ich pripojenia a v spolupráci s útvarom CPU boli tieto pripojenia zrealizované.

4. Zabezpečovanie prístupov pre užívateľov systému

ITMS Core:

V rámci realizácie procesu spracovania žiadostí pre orgány a žiadostí o prístup pre užívateľov ITMS Core, boli tiež posudzované a schvaľované prílohy, ktorými sa riešili urgentné a mimoriadne situácie - delimitácia užívateľov orgánu CKO z MDVRR SR na ÚV SR (46 užívateľov), presun užívateľov z orgánov MPaRVSR_SPD2 a MPaRVSR_PFK v rámci rezortu MPaRV SR do nového orgánu MPaRVSR_kontrola_ROP a OPBK (17 užívateľov), presun užívateľov v rámci rezortu MŠVVaS SR z orgánu OPV a OPVaV do orgánov OPV (33 užívateľov) a OPVaV (7 užívateľov), a boli vytvárané potrebné prístupy na základe poverenia pre administrátora na rezortoch a ich zástupcov.

Úlohou DataCentra bol zber, registrácia, kontrola písomnej formy žiadosti o prístup pre užívateľov ITMS Core s elektronickou formou a archivácia žiadostí o prístup. Zároveň DataCentrum zabezpečovalo a zriaďovalo prístup do produkčného a testovacieho systému ITMS Core pre užívateľov na základe schválených žiadostí. Ku koncu sledovaného obdobia bolo v ITMS Core 2 015 aktívnych užívateľov, z toho bolo v uvedenom období spracovaných 431 nových žiadostí o prístup do ITMS Core, 70 žiadostí o prístup do ITMS Core bolo aktualizovaných a 529 žiadostí o zrušenie prístupu do ITMS Core bolo v tomto zmysle realizovaných.

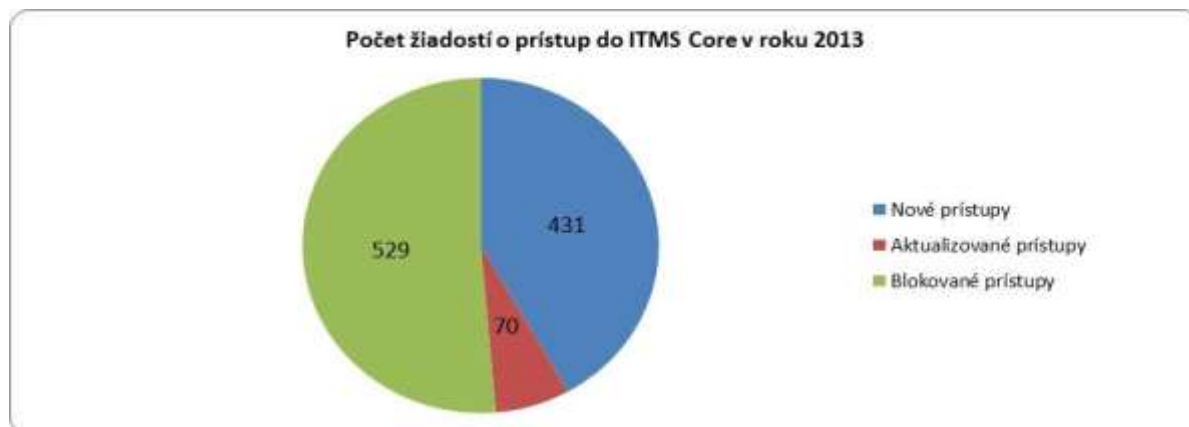
DataCentrum v rámci vytvárania prístupov pre užívateľov systému zabezpečovalo:

- centralizáciu Žiadostí o prístup do ITMS Core,
- kontrolu písomnej formy Žiadosti o prístup s elektronickou formou,
- vytvorenie, aktualizáciu alebo zrušenie prístupov pre užívateľov systému,
- zakladanie a archiváciu Žiadostí o prístup do ITMS Core,
- vytváranie nových orgánov, pridelovanie rolí orgánu, čítacích a aktualizáčnych vizibilít na základe požiadaviek CKO,
- aktualizáciu zoznamu orgánov a užívateľských rolí orgánu
- zabezpečenie distribúcie prístupov užívateľom ITMS Core
- vykonávanie pravidelnej previerky prístupov do systému a spracovanie záznamov z previerok prístupov.

Správa o hodnotení plnenia úloh za rok 2013 vyplývajúcich z „Kontraktu uzatvoreného medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“

Doba vytvorenia prístupu užívateľa do systému ITMS Core a doba aktualizácie orgánových a užívateľských rolí v systéme ITMS Core bola dodržiavaná v súlade s Manuálom postupu schvaľovania žiadostí o prístup do ITMS a interným Pracovným postupom č.07.

Dňa 26.06.2013 a 03.12.2013 boli vykonané preverky prístupov do systému ITMS Core. Na kontrolovaných vzorkách prístupov do systému neboli zistené žiadne nedostatky a z preverok boli vypracované záznamy.

ITMS Portál:

V rámci realizácie procesu spracovania žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál boli DataCentrom vykonávané potrebné činnosti – t.j. zber, registrácia, kontrola písomnej formy žiadosti s elektronickou a archivácia žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál. Následne, po úspešnej kontrole žiadostí, DataCentrum aktivovalo užívateľské konto a vydávalo GRID karty do ITMS Portál. V ITMS Portál bolo k 31.12.2013 aktívnych 12 564 užívateľov, z toho za sledované obdobie bolo aktivovaných 1 732 užívateľských účtov a 89 žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál bolo zamietnutých. Najčastejším dôvodom zamietnutia žiadostí bolo doručenie nekompletných žiadostí (chýbajúce podpisy, chýbajúce úradné overenie podpisu štatutára ...).

DataCentrum v rámci vytvárania prístupov pre užívateľov systému zabezpečovalo:

- centralizáciu žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál,
- kontrolu písomnej formy žiadosti o aktiváciu konta do ITMS Portál s elektronickou formou,
- aktivovanie užívateľského konta do ITMS Portál a vydávanie GRID kariet do jedného pracovného dňa,
- zakladanie a archiváciu žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál,
- zabezpečenie distribúcie prístupov užívateľom ITMS Portál.

Doba aktivácie užívateľského konta a vydanie GRID karty do systému ITMS Portál bola dodržiavaná v súlade s interným Pracovným postupom č.39.

Z dôvodu podávania žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál užívateľmi tesne pred ukončením výziev (čím užívateľom reálne hrozilo zmeškanie termínu ukončenia výzvy a tým aj nemožnosť registrácie žiadostí o nenávratný finančný príspevok) a z dôvodu vychádzať užívateľom čo najviac v ústrety, boli Grid karty vydávané aj na počkanie. Takýto prístup bol zo strany užívateľov vždy veľmi pozitívne hodnotený.

5. Zabezpečenie bezpečnosti systému

Správa o hodnotení plnenia úloh za rok 2013 vyplývajúcich z „Kontraktu uzatvoreného medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“

Implementácia všetkých navrhovaných riešení z bezpečnostného projektu ITMS bola zrealizovaná a všetky bezpečnostné opatrenia boli dodržiavané počas celej doby prevádzky systému ITMS v roku 2013.

Na základe odporúčaní vládneho auditu ITMS sa vo februári 2013 začali práce súvisiace s vypracovaním Analýzy rizík a Bezpečnostného projektu pre ITMS II. Bezpečnostný projekt pre ITMS II, vrátane vypracovaného katalógu rizík a havarijných plánov bol schválený formou akceptačného protokolu v októbri 2013.

6. Realizácia záložného systému ITMS

V priebehu roka 2013 prebiehali činnosti na zabezpečenie dodania Oracle licencií pre systém ITMS, práce na dobudovaní záložného systému ITMS a zosúladenia jednotlivých informačných systémov, ktoré majú byť v rámci úplného testovania v prevádzke zo záložného pracoviska. Záložné pracovisko pre systém ITMS bolo sfunkčnené od 30.6.2011, zatiaľ ale nebolo vykonané úplné testovanie plánov obnovy pre systém ITMS. Z dôvodu nasadzovania nových systémov do prevádzky v záložnom pracovisku je testovanie plánov obnovy pre systém ITMS plánované na rok 2014.

221	Komunikačno-technologická infraštruktúra
-----	--

Hlavným cieľom úlohy je zabezpečovanie nepretržitej správy činnosti celého komunikačného systému, ktorý zabezpečuje spojenia a komunikáciu používateľov IS systému Štátnej pokladnice, informačného systému pre štruktúrne fondy a kohézny fond a tiež rezortnú sieť.

Súčasťou starostlivosti o komunikačné spojenia je aj neustále doplňovanie systému monitoringu aktívnych liniek v DataCentre, ktoré slúži na sledovanie aktuálnej činnosti liniek a ich potenciálnych poruchových stavov.

Zamestnanci DataCentra spolupracovali pri údržbe a opravách zariadení komunikačného vybavenia a havarijných výpadkov liniek, pri prevádzkovaní šifrátorov, pri rôznych meraniach a pri údržbe optiky zaústenej priamo v stojanoch komunikačného uzla v DataCentre.

IP telefónia DataCentra v hodnotenom období pracovala bez väčších problémov. V súlade s požiadavkami boli vykonávané potrebné zmeny v parametroch klapiek a priebežne boli odstraňované vzniknuté poruchy. Nezávislosť telefónnej prevádzky DataCentra od sieťového napätia bola aj naďalej krytá z UPS3.

Boli vykonané aktivity smerujúce k dosiahnutiu plnohodnotnej odolnosti inštalovaných zariadení IT voči výpadku napájania v jednej vetvi.

Pokračovalo skvalitňovanie monitorovania chodu počítačovej sály a jej podporných zariadení - stála služba CMP v DataCentre bola včas informovaná o výnimočných stavoch a mohla tak zabezpečiť rýchly zásah. Systém umožňuje poslať varovné maily a SMS na vybrané adresy, resp. telefónne čísla.

Počas roka 2013 boli zabezpečované pripojenia ďalších rack-ov na systém distribúcie el. energie, do napájacích vetiev boli inštalované merače prúdu, sústavne sú sledované odbery elektrickej energie v technologických priestoroch a pravidelne je kontrolovaný stav oboch hlavných UPS a prebiehalo pravidelné testovanie nového a aj starého dieselgenerátora.

Priebežne boli v roku 2013 kontrolované stavy UPS - bola vykonávaná ich profylaktika a overovanie spôsobilosti chodu, boli odstraňované zistené poruchy a nedostatky na podporných technických zariadeniach a profylaktika klimatizačných zariadení.

V dobe zvýšenej hladiny Dunaja bolo riešené zabezpečenie prevádzky DataCentra pre prípad vniknutia vody do suterénu budovy DataCentra.

V rámci medzinárodnej spolupráce bol aj v prvom polroku 2013 zabezpečovaný chod národného uzla TAXUD.

V súčinnosti so CCN/TC boli upgradované primárna aj záložná linka do siete CCN/CSI a prevedená migrácia siete WAN, koordinovaná zo CCN technického centra v Bruseli. V rámci tejto migrácie bola zabezpečená plná duálnosť pripojenia na európsku sieť doplnením sekundárneho smerovača a zapojením sekundárneho prepínača bola zvýšená priepustnosť záložnej linky. Bola zrealizovaná plne diverzifikovaná infraštruktúra zabezpečením duálneho vstupu prípojných liniek do budovy.

Prebehla migrácia podpory CCN/TC z ITSM1 na ITSM2. Do Bruselského projektu bol zavedený nový systém COPIS.

V súlade s potrebami užívateľov Ministerstva financií SR a Finančnej správy SR prebiehala spolupráca pri nasadzovaní nových aplikácií a pri riešení problémov v prevádzkovaných aplikáciách. Spolu s partnermi v CCN/TC v Bruseli boli pre nové aplikácie vytvárané k nim heslá, pridávané, odoberané a upravované kontá podľa požiadaviek. Priebežne bola udržiavaná potrebná dokumentácia.

Sústavne prebiehalo monitorovanie činnosti národného uzla CCN/CSI, pričom boli podľa potreby uskutočňované príslušné zásahy. Bolo ukončené pravidelné zálohovanie na pásky - od konca roku 2012 bolo zálohovanie zabezpečované iba podľa požiadavky z Bruselu.

DataCentrum pôsobilo od vzniku Finančnej správy SR ako systémový integrátor pri spúšťaní ISVS FS - predovšetkým s cieľom optimalizácie dizajnu KTI pre prepojenie dátových centier Colného riaditeľstva, Daňového riaditeľstva a DataCentra. Na základe takto získaných informácií bolo následne kreované IT prostredie pre AD, Microsoft Exchange, Sharepoint a realizované komunikačné prostredie ISVS FS SR.

Odborní garanti DataCentra kontinuálne zabezpečovali spoľahlivú a bezpečnú prevádzku KTI pre Ministerstvo financií SR, Štátnu pokladnicu, Agentúru riadenia dlhu a likvidity a Finančnú správu SR.

Pre potreby Finančnej správy SR zabezpečilo DataCentrum technologický upgrade hlavných uzlov WAN CR a WAN DR (CPE, LAN, FW) a spoľahlivú a bezpečnú prevádzku KTI.

Do Centra monitoringu prevádzky DataCentra bol implementovaný systém sledovania štatistik vyťažnosti jednotlivých dátových okruhov Finančnej správy SR s cieľom aktívneho monitoringu prevádzky počas implementácie nových aplikácií Finančnej správy SR. Týmto spôsobom bola KTI priebežne nastavovaná podľa aktuálnych záťaží jednotlivých liniek. DataCentrum zabezpečilo zjednotenie WAN sietí CR SR a DR SR do jednotnej WAN FS (Full mesh). Aktívnym prístupom k sledovaniu prevádzky WAN FS a expresným zabezpečovaním potrebných kapacít KTI boli eliminované problémy v dátových prenosoch.

KTI bola aktualizovaná v súlade s meniacimi sa funkčnými potrebami rezortu s ohľadom na zmeny v legislatíve.

V roku 2013 bolo vybudované prostredie KTI2 pre zabezpečenie prístupu používateľov k Multiklientskému platobnému portálu určenému pre realizovanie platieb vyšších územných celkov z účtov vedených v Štátnej pokladnici. Na konci roku 2013 sa ako prví pripojili k tomuto portálu používatelia Bratislavského samosprávneho kraja, pre organizácie ktorého DataCentrum zabezpečilo vzájomné sieťové prepojenie i prepojenie do DataCentra. V ďalšom období budú k tomuto portálu postupne pripájané ďalšie VÚC. Prostredie KTI2 umožňuje využívať dvojfaktorovú autentifikáciu, čo je do budúca možné využiť aj pre prístup k ďalším aplikáciám.

303	MIS MF SR – údaje za výkazníctvo
-----	----------------------------------

V roku 2013 boli v rámci tejto úlohy zasielané odberateľovi na MF SR - Odbor informatiky - oddelenie projektového riadenia - údaje z jednotlivých IS spracovávaných v DataCentre pre potreby MIS MF SR.

311	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami rozpočtového informačného systému – AP RIS (Aplikačná podpora RIS)
-----	---

DataCentrum prostredníctvom CPU zabezpečovalo v prvom polroku 2013 pre správu a prevádzku informačného systému RIS pomoc používateľom pri používaní jednotlivých modulov, odhaľovanie nekorektných funkcií, zbieranie a odovzdávanie námietok na ďalší rozvoj RIS. Pracovisko aplikačnej podpory RIS sa podieľalo na riadiacich a koordinačných činnostiach. Pravidelne, raz mesačne, sa konali koordinačné porady, na ktorých sa riešili všetky vzniknuté problémy v prevádzke RIS a podnety pre ďalší vývoj.

Pracovisko aplikačnej podpory RIS:

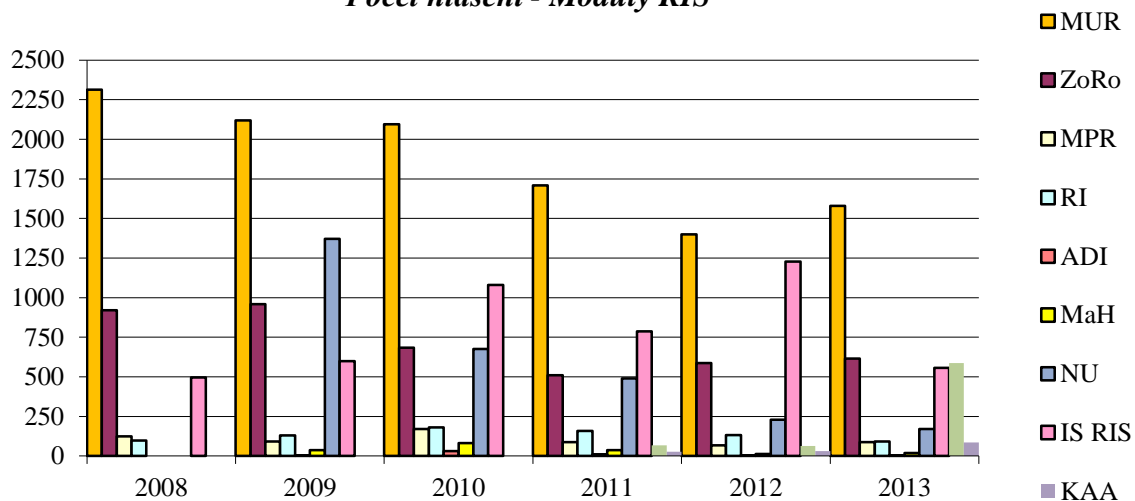
- poskytovalo aplikačnú podporu používateľom pri práci s modulmi RIS: ZoRo (Zostavenie rozpočtu), MPR (Modul programového rozpočtovania), RI (Register investícií), MÚR (Modul úprav rozpočtu), ADI - adicionality, NU - nefinančné ukazovatele, MaH - monitorovanie a hodnotenie programovej štruktúry, KaA - kontrola a audit, RIS – mzdy, RIS – SAM určený na zostavovanie, sledovanie a hodnotenie rozpočtu organizáciami samosprávy,
- priebežne sprostredkovalo metodické a organizačné usmernenia medzi vlastníkom procesu, resp. metodickým garantom a používateľmi,
- zaznamenávalo problémy používateľov, ich požiadavky a poskytovalo tieto informácie tretej úrovni podpory, metodickému garantovi a dodávateľovi RIS za účelom analýzy najčastejšie sa vyskytujúcich požiadaviek, problémov a navrhovania úprav v jednotlivých moduloch. Pri poskytovaní podpory a služieb spolupracovalo s ostatnými pracoviskami a úrovňami CPU.

Celkový počet a percentuálny podiel vyriešených hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory RIS po jednotlivých moduloch a v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je uvedený v nasledujúcej tabuľke a grafe:

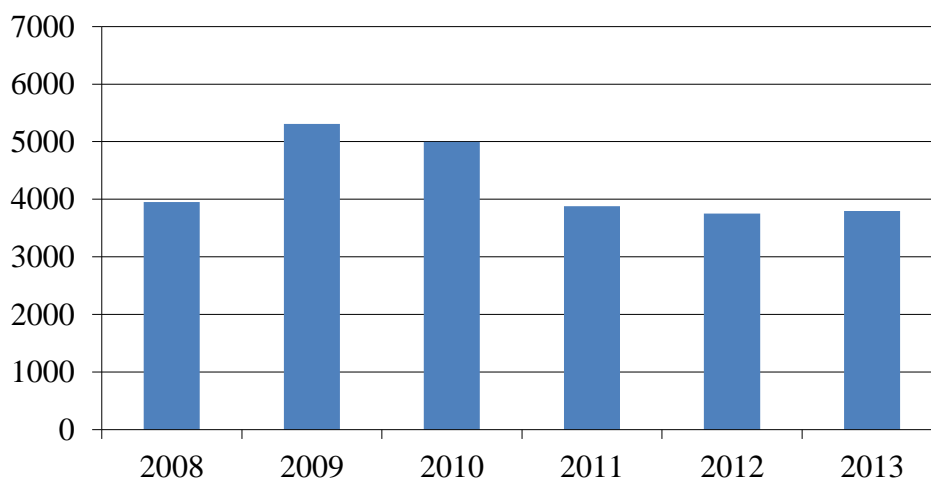
Modul RIS	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
MUR	2120	39,9	2095	41,9	1709	44,0	1400	37,3	1580	41,6
ZoRo	958	18,0	683	13,7	510	13,1	586	15,6	616	16,2
MPR	91	1,7	170	3,4	87	2,2	68	1,8	88	2,3
RI	130	2,4	181	3,6	158	4,1	132	3,5	92	2,4
ADI	3	0,1	31	0,6	10	0,3	2	0,1	1	0,0
MaH	38	0,7	82	1,6	37	1,0	12	0,3	19	0,5
NU	1372	25,8	676	13,5	489	12,6	230	6,1	170	4,5
IS RIS	598	11,3	1080	21,6	787	20,3	1227	32,7	557	14,7
RIS-SAM	*	*	*	*	68	1,8	63	1,7	586	15,4
KAA	*	*	*	*	26	0,7	32	0,9	85	2,2
Spolu	5 310	100,0	4 998	100,0	3 881	100,0	3 752	100,0	3 794	100,0

/* údaje nie sú k dispozícii

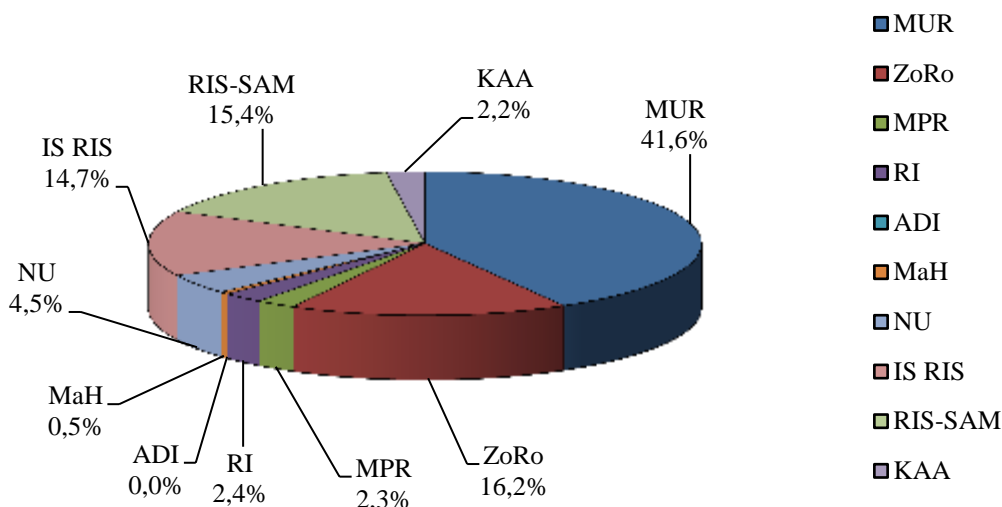
Počet hlásení - Moduly RIS

Počet hlásení - RIS

Pomer počtu vyriešených hlásení v roku 2013 podľa jednotlivých modulov RIS-u:

Poznámka k úrovňam podpory:

1. **úroveň - kontaktné centrum:** - podporu na tejto úrovni poskytuje DataCentrum a spočíva v komunikácii s používateľmi, t.j. prijatie dopytu na službu, jeho zatriedenie, bližšie špecifikovanie, riešenie jednoduchších alebo často sa opakujúcich požiadaviek a postúpenie požiadaviek na 2.úroveň;
2. **úroveň - aplikačná a technická podpora používateľov:** - poskytuje ju DataCentrum a ide o riešenie požiadaviek a problémov používateľov s funkcionalitou IS, s dostupnosťou IS cez komunikačno-technologickú infraštruktúru, správu používateľských oprávnení a technickú podporu HW a SW vybavenia u používateľa a postúpenie požiadaviek na 3. úroveň;
3. **úroveň - metodická a systémová podpora:** - poskytuje ju metodik/garant vlastníka IS, resp. dodávateľ / riešiteľ IS, pričom ide o riešenie a zodpovedanie metodických otázok, vývoj a aktualizáciu IS na základe požiadaviek z praxe, požiadaviek vlastníka IS, prípadne zmeny legislatívneho prostredia.

313	Účtovný informačný systém obcí a ich podriadených rozpočtových a príspevkových organizácií
-----	--

V roku 2013 boli v rámci tejto úlohy vykonané nasledovné činnosti:

- úprava programovej aplikácie v súvislosti so zmenami vo finančných a účtovných výkazoch pre rok 2013 pre spracovanie údajov obcí, rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti a subjektov verejnej správy, ktorými sú záujmové združenia právnických osôb a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a ďalšie právnické osoby, ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu, aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti, spracovanie finančných a účtovných výkazov obcí k 31. 12. 2012 (9 druhov výkazov), Poznámok k účtovnej závierke (štruktúrovanej i neštruktúrovanej časti Poznámok) za rok 2012, finančných výkazov obcí k 31. 03. 2013, k 30.06.2013 a k 30.09.2013 (5 druhov výkazov) za 2 926 obcí, 2 181 rozpočtových organizácií v pôsobnosti obcí, 261 príspevkových organizácií v pôsobnosti obcí a 53 neziskových organizácií,
- kontrola správnosti logických väzieb údajov za jednotlivé druhy výkazov, oprava chybných údajov komunikáciou s predkladateľmi výkazov prostredníctvom metodikov obcí a vypracovanie programov pre štandardné zostavy podľa požiadaviek pracovníkov MF SR, výber dát zo spracovaných údajov za 4. štvrťrok 2012 pre vytvorenie tabuliek Štátneho záverečného účtu za rok 2012 za obce, vytvorenie a odovzdanie všetkých požadovaných výstupov za obce na Sekciu štátneho výkazníctva a Sekciu rozpočtovej politiky MF SR za 4. štvrťrok 2012 a 1. – 3. štvrťrok 2013.

Okrem štandardných zostáv pre MF SR bolo odovzdaných 41 rozsiahlejších neštandardných výstupov podľa požiadaviek MF SR, čo si vyžiadalo:

- vypracovanie nových programov s časovou i vecnou náročnosťou spracovania týchto úloh,
- výber a prenos individuálnych údajov za obce, rozpočtové a príspevkové organizácie v ich pôsobnosti a subjekty verejnej správy, ktorými sú záujmové združenia právnických osôb a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a ďalšie právnické osoby, ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu do IS Štátnej pokladnice za 4. štvrťrok 2012 a 1. až 3. štvrťrok 2013,
- vytvorenie a odovzdanie požadovaných výstupov Ústavu informácií a prognóz školstva, Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, subjektom PosAm a M.E.S.A 10,

- výber a odovzdanie individuálnych údajov za obce a rozpočtové a príspevkové organizácie v ich pôsobnosti do MIS na MF SR za 4. štvrťrok 2012 a 1. až 3. štvrťrok 2013, ŠÚ SR, Najvyššiemu kontrolnému úradu, Štatistickému úradu a subjektom – CRIF (Slovak Credit Bureau), SIMS a Národnej banke Slovenska, s ktorými MF SR uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní údajov, ako aj poskytnutie vyžadovaných údajov podľa zákona o verejnom prístupe k informáciám,
- bol aktualizovaný obsah prílohy č.1 k dohode o vzájomnom poskytovaní údajov uzavretej medzi DataCentrom a ŠÚ SR.

Uvedený počet rozpočtových a príspevkových organizácií a neziskových organizácií je zo spracovania údajov k 31. 09. 2013. Tento počet je premenlivý, pretože pri spracovaní výkazov za daný štvrťrok sú dodané údaje za novovzniknuté rozpočtové, príspevkové a neziskové organizácie a sú vylúčené organizácie, ktoré nepredkladajú údaje z dôvodu zániku organizácie.

Z operatívnych úloh pre MF SR riešených v rámci tejto úlohy mali väčší rozsah úlohy súvisiace s vyhodnotením plnenia „Memoranda o spolupráci pri uplatňovaní rozpočtovej politiky orientovanej na zabezpečenie finančnej stability verejného sektora na rok 2013“ podpísaným medzi ZMOS a vládou SR.

V rámci toho bol zabezpečený zber a spracovanie údajov o schválenom rozpočte obcí na rok 2013 a informácie o rozpočtovom provizóriu v týchto termínoch: spolu so spracovaním finančných výkazov zostavených k 31.12.2012, doplnenie k 28.2.2013 a doplnenie k 31.3.2013 a spolu so spracovaním finančných výkazov zostavených k 31.3.2013, ako aj zber údajov o očakávanej skutočnosti k 31.12.2013, ktorý bol vykonaný spolu so spracovaním finančných výkazov zostavených k 30.9.2013.

314	Programové vybavenie pre automatizovaný zber účtovných výkazov obcí a ich podriadených rozpočtových a príspevkových organizácií (AZÚV)
-----	--

V roku 2013 v rámci tejto úlohy bolo vykonané:

- tvorba a aktualizácia štruktúry vstupných súborov pre predkladanie údajov jednotlivými obcami a ich podriadenými rozpočtovými, príspevkovými a neziskovými organizáciami,
- prepracovanie a úprava aplikácií (vstupné obrazovky, kontroly, výstupy) v súvislosti so zmenami vo vzoroch finančných a účtovných výkazov pre rok 2013,
- vytvorenie nového číselníka rozpočtovej klasifikácie v súvislosti so zmenami v rozpočtovej klasifikácii platnej pre rok 2013,
- aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových, príspevkových a neziskových organizácií v ich pôsobnosti, tvorba štruktúry vstupných súborov, vstupnej obrazovky pre zber údajov o schválenom rozpočte obcí na rok 2013 a pre zber údajov o očakávanej skutočnosti obcí k 31.12.2013,
- poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou AZÚV,
- bol vytvorený a upravený výstup z tejto úlohy do prostredia IT Oracle (údaje za jednotlivé obce a ich podriadené rozpočtové, príspevkové a neziskové organizácie v textovom tvare), ktorý je vstupom pre úlohu 313,

V rámci tejto úlohy bola riešená tvorba štruktúry vstupných súborov pre predkladanie Poznámok k IÚZ za rok 2012 jednotlivými obcami a ich podriadenými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, vytvorenie aplikácií a to vstupné obrazovky pre zadávanie 50 tabuliek poznámok, kontroly jednotlivých tabuliek, výstupné zostavy a poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou pre zber Poznámok.

Užívateľom bola distribuovaná nová aplikácia AZÚV pod OS Windows pre spracovanie údajov za 1. štvrťrok 2013, 2. štvrťrok 2013, 3. štvrťrok 2013 a 4. štvrťrok 2013 na základe požiadaviek vyplývajúcich z upresnení v metodike účtovania obcí a podľa požiadaviek používateľov.

315	Programové vybavenie pre automatizovaný zber údajov pre potreby IS JÚŠ za územnú samosprávu
-----	---

V roku 2013 v rámci tejto úlohy bolo vykonané:

- tvorba a aktualizácia štruktúry vstupných súborov pre predkladanie údajov z konsolidovanej účtovnej závierky obcí, formulára vzájomných vzťahov obcí a ich rozpočtových, príspevkových organizácií a obchodných spoločností,
- prepracovanie a úprava aplikácií (vstupné obrazovky, kontroly, výstupy) v súvislosti s požiadavkami užívateľov,
- aktualizácia číselníka účtov, aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových, príspevkových a obchodných spoločností v ich pôsobnosti,
- aktualizácia zoznamu účtovných jednotiek súhrnného celku pre rok 2012,
- poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou pre zber údajov pre potreby informačného systému jednotného účtovníctva štátu.

Bol vytvorený a upravený výstup z tejto úlohy do prostredia IS JÚŠ (údaje za jednotlivé obce a ich podriadené rozpočtové, príspevkové a obchodné spoločnosti v predpísanom textovom tvare).

Zber údajov je vykonávaný za konsolidovaný rok v troch etapách.

V I. etape boli nahrané IÚZ, II. etapa prebiehala v dvoch kolách. V prvom kole boli pozbierané a nahrané formuláre vzájomných vzťahov a v druhom kole boli pozbierané a nahrané opravy chybných vzťahov medzi jednotlivými účtovnými jednotkami súhrnného celku. V III. etape bola pozbieraná a nahraná KÚZ.

Užívateľom bola na základe ich požiadaviek dvakrát distribuovaná nová aplikácia pre automatizovaný zber údajov pre potreby IS JÚŠ za územnú samosprávu.

316	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o hypotekárnych úveroch
-----	---

Pri realizácii úlohy boli v roku 2013 vykonané nasledovné činnosti:

- archivácia údajov databázy centrálnej evidencie k 31. 12. 2012,
- archivácia údajov vstupných súborov predložených hypotekárnymi bankami,
- archivácia výstupných súborov a zostáv vytvorených v DataCentre za jednotlivé mesiace roka 2012,
- vygenerované šifrovacie kľúče platné pre rok 2013 pre zabezpečenie ochrany údajov pri ich elektronickom prenose,
- zrealizovaná výmena verejných kľúčov medzi hypotekárnymi bankami, DataCentrom a MF SR potvrdená písomným protokolom.

Za účelom uplatnenia nároku na poskytnutie štátneho príspevku a štátneho príspevku pre mladých k hypotekárnym úverom boli údaje do centrálnej evidencie predkladané z hypotekárnych bánk formou šifrovaných elektronických súborov v mesačnom intervale. Po overení platnosti elektronického podpisu bola vykonaná kontrola predložených údajov. Nezrovnalosti v štruktúre, formáte a nedostatky vo vecnej správnosti predložených údajov boli nahlásené príslušnej banke. Po oprave a opätovnom predložení súboru správnych údajov zo strany bánk boli údaje spracované v zmysle požiadavky MF SR.

Predmetom mesačného spracovania údajov centrálnej evidencie zmlúv bolo vyhodnotiť oprávnenosť nároku poskytovania štátneho príspevku samostatne za hypotekárne úvery so štátnym príspevkom a hypotekárne úvery so štátnym príspevkom pre mladých. Zároveň bola mesačne vypočítavaná celková suma nárokovaného štátneho príspevku v eurách za jednotlivé banky a typ úveru. Vzniknuté rozdiely v celkovej výške nárokovaného štátneho príspevku vypočítaného z údajov centrálnej evidencie a skutočne nárokovaného štátneho príspevku hypotekárnymi bankami za príslušné obdobie spracovania boli konzultované s oprávnenými osobami určenými zo strany bánk. Následne boli rozdiely v nárokoch na štátny príspevok upravené.

Štandardné výstupné zostavy boli predkladané na MF SR a hypotekárnym bankám formou šifrovaných elektronických súborov. Prípadné písomné požiadavky na opravu údajov zo strany bánk boli so súhlasom MF SR priebežne realizované v databáze údajov centrálnej evidencie.

Za účelom výkonu štátneho dozoru zameraného na kontrolu dodržiavania povinností hypotekárnych bánk pri hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu určených na štátny príspevok k hypotekárnym úverom bola pre Odbor štátneho dozoru MF SR urobená analýza údajov predložených bankou OTP Banka Slovensko, a. s. za obdobie predkladania od 1. januára 2011 do 30. júna 2013.

K mimoriadnym požiadavkám MF SR boli z údajov centrálnej evidencie vykonávané analýzy a vytvorené výstupné zostavy, ktoré informovali o celkovom stave a vývoji čerpania štátneho príspevku a štátneho príspevku pre mladých.

317	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami IS ŠP – AP IS ŠP (Aplikačná podpora IS ŠP) - moduly <i>Výkazníctvo</i> a <i>Majetok</i>
-----	--

DataCentrum aj v prvom polroku 2013 plnilo úlohu zabezpečenia pomoci koncovým používateľom pri používaní informačného systému ŠP, zabezpečovalo aplikačnú podporu v module Výkazníctvo pre koncových používateľov modulu, odhaľovanie nekorektností a disfunkcionalít v aplikácii, zber a odovzdávanie námietok pre ďalší rozvoj tohto informačného systému.

Pomoc používateľom modulu IS SŠP *Výkazníctvo* bola zabezpečovaná prostredníctvom metodického a organizačného usmernenia a komunikáciou s riešiteľmi na tretej úrovni podpory za účelom vyriešenia používateľského problému. Zaznamenávané boli aj používateľské pripomienky a požiadavky ako námety pre analýzy pre potreby rozvoja IS a bola budovaná databáza často kladených otázok a odpovedí. Plnenie úlohy sa realizovalo v úzkej spolupráci s ostatnými úrovňami a skupinami CPU.

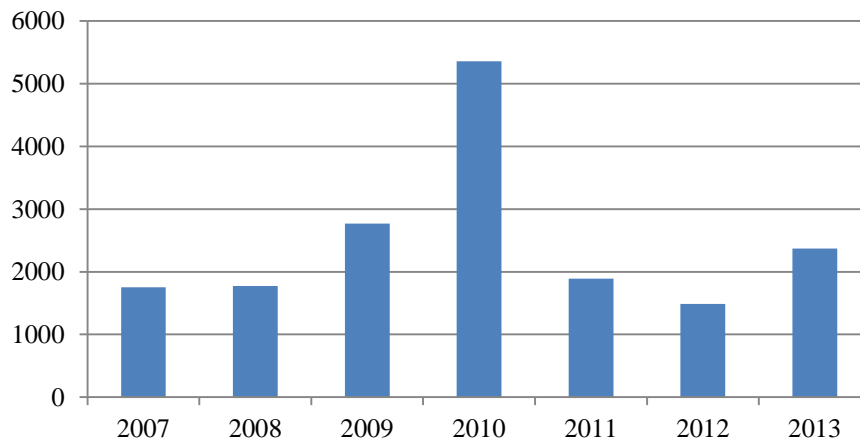
Modul *Majetok* nebol využívaný v rutínnej prevádzke a tak nevznikali ani požiadavky na poskytovanie podpory používateľov pri práci s ním.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory modulu IS SŠP pre Výkazníctvo je v porovnaní s ostatnými rokmi nasledovný:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výkazníctvo	1 751	1 773	2 771	5 357	1 890	1 488	2 370

V grafickom vyjadrení počet uzatvorených hlásení k výkazníctvu bol nasledovný:

Počet hlásení - Výkazníctvo

318	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami IS ŠP – AP IS ŠP (Aplikačná podpora IS ŠP) - modul <i>Riadenie výdavkov</i> (ManEx)
-----	--

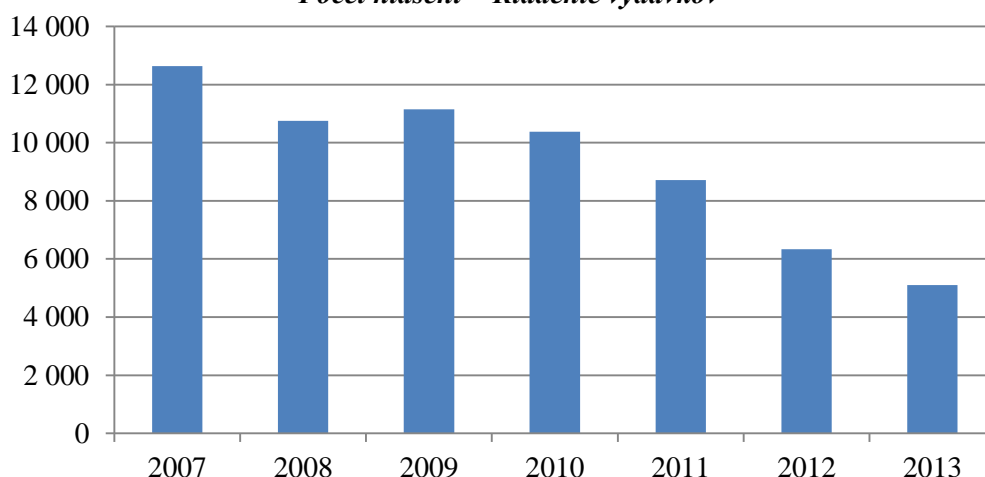
V hodnotenom období plnilo DataCentrum úlohu podpory používateľov zabezpečením pomoci koncovým používateľom pri používaní Informačného systému pre systém štátnej pokladnice, zabezpečením správy a prevádzky systému, zabezpečením aplikačnej podpory v module *Riadenia výdavkov* pre koncových používateľov modulu, odhaľovaním nekorektností a disfunkcionalít v aplikácii, zberom a odovzďávaním námietok pre ďalší rozvoj tohto IS a participovalo tiež na spolupráci riešiteľov systémov RIS a IS SŠP.

Pomoc používateľom modulu IS SŠP pre riadenie výdavkov (ManEx) bola realizovaná prostredníctvom telefonického komunikácie a priamou navigáciou na obrazovke. Používateľom boli sprostredkované metodické a organizačné usmernenia a komunikácia s riešiteľmi na tretej úrovni podpory za účelom vyriešenia používateľského problému. Okrem toho boli zaznamenávané používateľské pripomienky a požiadavky ako námety pre analýzy pre potreby rozvoja IS a bola budovaná databáza často kladených otázok a odpovedí. Plnenie úlohy sa realizovalo v úzkej spolupráci s ostatnými úrovňami a skupinami CPU.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory modulu IS SŠP pre riadenie výdavkov ManEx je nasledovný:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Riadenie výdavkov</i>	12 636	10 756	11 152	10 381	8 717	6 336	5 097

Počet hlásení - Riadenie výdavkov

321	Spracovanie údajov o dani z nehnuteľnosti
-----	---

V rámci úlohy boli zapracované zmeny do programového vybavenia úlohy pre spracovanie údajov z Výkazov o dani z nehnuteľností za rok 2012 v prostredí MS Excel.

DataCentrum zabezpečilo príjem elektronických formulárov a ručné nahrávanie z papierovej do elektronickej formy tých výkazov, ktoré neboli doručené v elektronickej forme.

Spolu bolo doručených 2 612 výkazov, ktoré boli skontrolované a spracované podľa požiadaviek MF SR. Boli vytvorené výstupy v papierovej forme. Tabuľková časť obsahovala spracované údaje za Slovenskú republiku, kraje a okresy SR za rok 2012 a grafická časť obsahovala prehľad vývoja jednotlivých ukazovateľov za Slovenskú republiku a kraje za roky 2004 až 2012.

Na základe písomnej požiadavky Ministerstva financií SR, Inštitútu Finančnej politiky, bol vypracovaný a odoslaný súbor za ukazovateľ „Všetky druhy pozemkov a stavieb za rok 2012.“

Na základe e-mailovej požiadavky zo dňa 28.5.2013 z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, bol vypracovaný a odoslaný súbor za ukazovateľ „Daň z pozemkov: v rozsahu stĺpcov 1 – 9 za ornú pôdu, chmeľnice, vinice a ovocné sady, trvalé trávne porasty, záhrady a lesné pozemky v členení podľa okresov, krajov a spolu za SR za rok 2012.“

Na základe e-mailovej požiadavky zo dňa 11.11.2013 z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, bol vypracovaný a odoslaný súbor za ukazovateľ „Daň z pozemkov: v rozsahu stĺpcov 1 – 9 za ornú pôdu, chmeľnice, vinice a ovocné sady, trvalé trávne porasty, záhrady a lesné pozemky v členení podľa obcí SR za rok 2012“.

Koncom decembra 2013 sme v nadväznosti na schválené nové Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/023580/2013-725, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní a poskytovaní údajov o DzN, upravili formulár DzN a Vysvetlivky pre prácu s ním.

323	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o stavebnom sporení
-----	---

K lepšiemu hospodáreniu s prostriedkami štátneho rozpočtu prispievajú aj výsledky informačného systému pre centrálnu evidenciu a priebežné hodnotenie zmlúv o stavebnom sporení, pri ktorých sa uplatňuje nárok na štátnu prémiiu u registrovaných stavebných sporiteľní.

V rámci úlohy boli pre zabezpečenie ochrany osobných údajov začiatkom roka vygenerované, vymenené a archivované verejné PGP kľúče oprávnených osôb na MF SR, v DataCentre a za bankové subjekty zapojené do prevádzky IS pre centrálnu evidenciu zmlúv o stavebnom sporení v roku 2013.

Mesačne boli vypracovávané štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv fyzických osôb a štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv právnických osôb za obdobia 12/2012 – 11/2013 pre MF SR. Pri spracovaní údajov boli zisťované počty nových stavebných sporiteľov a zmlúv za jednotlivé stavebné sporiteľne, odhalené viacnásobné nároky na poskytované výhody stavebného sporenia v rôznych stavebných sporiteľniach.

Mesačne boli vypracovávané štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv fyzických osôb a štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv právnických osôb za obdobie 12/2012 – 11/2013 pre stavebné sporiteľne.

Bol vypracovaný aj výstup zo spracovania oprávnených finančných nárokov fyzických osôb a výstup zo spracovania oprávnených finančných nárokov právnických osôb za rok 2012 pre MF SR a bola realizovaná aktualizácia programového vybavenia informačného systému platného od 1. 1. 2013.

Realizovala sa archivácia centrálnej databázy stavebných sporiteľov za rok 2012, vstupných a výstupných súborov a programového vybavenia úlohy za rok 2012.

Za účelom výkonu štátneho dozoru zameraného na kontrolu dodržiavania podmienok poskytovania štátnej premie pri stavebnom sporení boli pre Odbor vlastných zdrojov a štátneho dozoru MF SR urobené výstupy z centrálnej evidencie za Prvú stavebnú sporiteľňu a. s. za obdobie predkladania od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012.

Pre potreby MF SR bol vypracovaný mimoriadny výstup z centrálnej evidencie zmlúv o stavebnom sporení z údajov od 28. 6. 2004 do 31. 12. 2010 za vybraných sporiteľov.

341	Účtovný informačný systém právnických a fyzických osôb účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva
-----	--

V rámci tejto úlohy boli v prvom polroku 2013 vykonané nasledovné činnosti:

- bol aktualizovaný ročný harmonogram úlohy pre príjem, spracovanie a poskytovanie údajov z účtovných výkazov typu Úč POD spracovaných v IT Oracle,
- v spolupráci s MF SR bola vykonaná analýza a zmena v metodických kontrolách údajov. Bol vykonaný príjem štvrtej dávky údajov za rok 2011 z Finančného riaditeľstva SR (FR SR) v elektronickej forme,
- bolo ukončené štandardné spracovanie vstupov v 4 dávkach v celkovom objeme 189 406 dvojíc súvah a výkazov ziskov a strát za rok 2011, z čoho 24 % boli opravné podania riadnej ÚZ a 0,5 % boli z mimoriadnej účtovnej závierky. Boli vytvorené zoznamy subjektov s podozrivou memnou jednotkou, s chybou nerovnosti výsledku hospodárenia v súvahe a výkaze ziskov a strát a iné a zaslané na FR SR pre účely výziev subjektov na opravné podanie výkazov. Konečný počet disponibilných údajov z účtovných výkazov riadnych účtovných závierok v rezortnej databáze je 141 869 dvojíc výkazov,
- bol vytvorený pracovný register účtovných jednotiek SR za spracované údaje, v ktorom boli účtovným jednotkám za správne údaje priradené štatistické klasifikácie,

- boli vytvorené nové a aktualizované existujúce programové aplikácie pre kontrolu a spracovanie údajov a ich výber pre externých odberateľov vo forme súborov agregovaných a individuálnych údajov,
- boli vytvorené výstupy individuálnych údajov - aj anonymizovaných - pre MF SR: vedúci služobného úradu (pre externých odberateľov, s ktorými MF SR uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní údajov), Odbor informatiky (pre MIS), pre účely testovania a prevádzky IS Registra účtovných závierok (RÚZ) externému riešiteľovi a pre ŠÚ SR,
- pre potreby RÚZ boli vytvorené výstupy individuálnych údajov aj za mimoriadne účtovné závierky za roky 2009 – 2011,
- pre Sekciu daňovú a colnú MF SR boli vykonané kvantifikácie počtu mikro, stredných a veľkých subjektov podľa požadovaných kritérií za roky 2009 až 2011,
- pre MH SR boli poskytnuté anonymizované individuálne údaje za rok 2011 v zmysle poverenia MF SR pre potreby Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP),
- bolo uskutočnené spracovanie údajov a tvorba výstupov za agregované údaje pre NARMSP a iných externých odberateľov bankového a súkromného sektora,
- bol pripomienkovaný (telefonicky) návrh MF SR pre skrátený rozsah výkazov typu POD, t.č. Úč MÚJ,
- bol pripomienkovaný návrh MF SR pre skrátený rozsah súvahy a výsledovky z účtovnej závierky pre mikro účtovné jednotky,
- bola aktualizovaná príloha zmluvy k odberu údajov, uzavretej medzi DataCentrom a ŠÚ SR,
- bola zabezpečená príprava Účtovného IS právnických a fyzických osôb účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva pre spracovanie údajov z účtovných výkazov typu Úč POD za účtovné obdobie kalendárneho roka 2012, resp. hospodárskeho roka 2011/2012, čo predstavuje: aktualizáciu parametrov a existujúcich programových aplikácií pre nové účtovné obdobie,
- bol uskutočnený príjem prvej dávky údajov z účtovných výkazov v objeme 163 987 dvojíc súvah a výsledoviek a 1 541 záznamov z evidencie subjektov s hospodárskym rokom z FR SR v elektronickom tvare; údaje boli spracované a sú pripravené pre ich ďalšie využitie,
- boli vytvorené výstupy individuálnych údajov pre MF SR pre potreby Registra účtovných závierok externému riešiteľovi,
- bolo uskutočnené štandardné spracovanie troch dávok údajov z účtovných výkazov za rok 2012 v objeme 175 813 dvojíc súvah a výsledoviek a záznamov z evidencie subjektov s hospodárskym rokom v objeme 1 541 z FR SR v elektronickom tvare, pričom spracovanie údajov predstavovalo: príjem údajov FR SR v DataCentre, nahrávanie údajov do rezortnej databázy, formálne a logické kontroly údajov, identifikácia a záznam zistených chýb, rozdelenie údajov na správne a chybné, analýza chybovosti údajov a ich opravy (doplnenie chýbajúceho IČO z dostupných registrov SR, preklepy, chýbajúce znamienka a i.), vytvorenie pracovného registra účtovných jednotiek za správne a chybné údaje zvlášť, priradenie štatistických klasifikácií účtovným jednotkám za správne údaje. V spolupráci so ŠÚ SR boli aktualizované kódy právnych foriem (PF) za subjekty so zmeneným kódom PF,
- boli vytvorené a zaslané zoznamy subjektov s vybranými typmi chýb v účtovných výkazoch na FR SR (napr. chýbajúca časť súvahy alebo chýbajúci jeden výkaz z dvojice účtovných výkazov, chýbajúce výkazy za firmy z TOP 200 v SR a i.),
- boli vytvorené nové a aktualizované existujúce programové aplikácie pre výber a spracovanie údajov pre externých odberateľov,
- boli vytvorené a poskytnuté výstupy vo forme súborov agregovaných a individuálnych údajov za rok 2012:
 - a) pre MF SR: Vedúci služobného úradu (pre externých odberateľov, s ktorými MF SR uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní údajov: vrátane historických údajov za roky 2003 - 2011), Sekcia štátneho výkazníctva;
 - b) pre externého riešiteľa Registra účtovných závierok v zmysle vzájomnej zmluvy s DC;
 - c) pre ŠÚ SR s popisom najčastejšie sa vyskytujúcich chýb v chybných údajoch;
 - d) pre ostatných externých odberateľov súkromného (vrátane roka 2011) a bankového sektora.
- bol aktualizovaný dodatok k zmluve s NARMSP o poskytovaní údajov,
- bola dohodnutá štruktúra rozhrania pre podvojnú dodávanie údajov aj z RÚZ v roku 2014 za účtovné obdobie 2013.

342	Účtovný informačný systém účtovných výkazov podnikateľskej sféry fyzických osôb účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva
-----	---

V prvom polroku 2013 bola prevzatá v elektronickej forme z Finančného riaditeľstva 4. dávka údajov ÚIS FO jednoduché účtovníctvo za rok 2011. Odberateľovi zo ŠÚ SR boli poskytnuté agregované výstupné zostavy vytvorené z údajov ÚIS FO za rok 2011, ako aj súbory individuálnych dát reprezentujúcich toto obdobie. V januári to boli priebežné a koncom apríla definitívne výstupy. Priebežne boli vykonávané opravy chybných dát v prostredí FORMS.

Pre MIS MF SR boli poskytnuté údaje za výkazníctvo fyzických osôb za rok 2011 a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva. Boli zrealizované výbery údajov podľa požiadaviek externých odberateľov zo Slovenskej informačnej a marketingovej spoločnosti (SIMS) a UniCreditBank za obdobie roka 2011. Pre Národnú agentúru pre malé a stredné podnikanie (NARMSP) boli zrealizované agregované výstupy z údajov výkazov Úč FO za

rok 2011. Ministerstvu hospodárstva boli odovzdané individuálne údaje z výkazov Úč FO na základe nimi stanovených výberových kritérií.

Na záver spracovania dát za rok 2011 bola uskutočnená archivácia údajov uvedeného obdobia ako aj registra účtovných jednotiek za toto obdobie do prezentačnej vrstvy v konečnom rozsahu 209 644 dvojíc výkazov.

V závere 1. polroka 2013 bol uskutočnený príjem a kontrola prvej dávky údajov ÚIS FO jednoduché účtovníctvo z Finančného riaditeľstva za rok 2012 – t.j. k 31.12.2013 to bolo 196 624 riadnych účtovných závierok (dvojíc výkazov).

343	Účtovný informačný systém neziskových účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva
-----	---

V rámci tejto úlohy bolo v prvom polroku 2013:

- aktualizované aplikačné programové vybavenie na nahrávanie údajov v prostredí MS Access z účtovných výkazov typu Úč NUJ 1-01 a Úč NUJ 2-01,
- boli vypracované pracovné tabuľky pre evidenciu prijatých výkazov - k 28.6.2013 došlo z daňových úradov, pobočiek a kontaktných miest 5 148 dvojíc účtovných výkazov typu NUJ za rok 2012 v papierovej forme.
- prebiehalo nahrávanie údajov z papierovej do elektronickej formy a boli vykonané manipulačné práce s výkazmi (triedenie, evidencia, distribúcia, oprava chybných identifikácií a zber). Údaje z účtovných výkazov v elektronickej forme v tvare *.txt súborov boli nahraté do tabuliek disponibilnej databázy centrálného databázového systému v prostredí IT Oracle,
- bolo aktualizované programové vybavenie v prostredí IT Oracle vzhľadom na novú štruktúru výkazov a boli aktualizované a doplnené nové výstupné požiadavky ŠÚ SR do aplikačného programového vybavenia pre vytvorenie výstupných súborov typu *.csv a vypracované výstupné súbory pre ŠÚ SR podľa zadaných požiadaviek – finálne údaje za rok 2011,
- pre MIS MF SR boli vypracované výstupné súbory za rok 2011 v rozdelení na dobré a chybné údaje a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva,
- boli vypracované výstupné súbory pre Štatistický úrad SR:
 - o údaje za rok 2012 z účtovných výkazov Súvaha Úč NUJ 1-01,
 - o Výkaz ziskov a strát Úč NUJ 2-01,
 - o zoznam spravodajských jednotiek, ktoré predložili výkazy Úč NUJ 1-01 a Úč NUJ 2-01,
 - o zoznam agregáčnych položiek použitých pri agregácii za požadované kategórie za výkazy Úč NUJ 1-01, Úč NUJ 2-01,
 - o individuálne údaje z účtovných výkazov Súvaha Úč NUJ 1-01 a Výkaz ziskov a strát Úč NUJ 2-01 za dobré a chybné údaje,
 - o zoznam spravodajských jednotiek, ktoré sa nenachádzajú v registri ŠÚ SR rozdelený na dva súbory .xls: dobré a chybné -spolu 34 výstupných súborov vo formáte .csv a 2 súbory vo formáte .xls,
 - o prebiehali opravy chybových údajov v prostredí FORMS,
 - o pre ŠÚ SR boli vytvorené výstupné zostavy v dvoch termínoch: k 31.8.2013 a k 31.12.2013.

Na testovanie novovytvorenej aplikácie pre register účtovných závierok boli riešiteľom odovzdané finálne údaje za rok 2011 a predbežné údaje za rok 2012 za neziskové organizácie účtujúce v sústave podvojného účtovníctva.

344	Účtovný informačný systém účtovných výkazov neziskovej sféry - jednoduché účtovníctvo
-----	---

V rámci tejto úlohy bol v roku 2013:

- vykonaný zber, evidencia a kontrola a archivácia výkazov a údajov v databáze za výkazy Úč NO 1-01 a Úč NO 2-01 k 31. 12. 2011 a ŠÚ SR boli odovzdané finálne zostavy za výkazy za rok 2011,
- výkazov neziskových organizácií účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva Úč NO 1-01 a Úč NO 2-01 k 31. 12. 2012. ŠÚ SR boli odovzdané finálne zostavy za výkazy za rok 2011,
- pre MIS MF SR boli poskytnuté údaje za výkazy za rok 2011 za dobré aj chybné údaje a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva,
- v súvislosti so zmenou štruktúry účtovného výkazu bola uskutočnená aktualizácia aplikačného programového vybavenia, čo predstavovalo analýzu zmien v legislatíve, analýzu a reštrukturalizáciu vstupných a výstupných súborov a tabuliek, úpravu metodických kontrol a parametrov pre spracovanie ďalšieho obdobia. Zároveň bolo upravené aj aplikačné programové vybavenie pre typovanie údajov z výkazov v prostredí MS Access na základe metodických zmien vo výkaze,
- bol zrealizovaný zber, evidencia, kontrola, oprava chybných identifikácií z jednotlivých Daňových úradov, pobočiek a kontaktných miest v počte cca 11 600 ks podľa aktuálneho Štatistického a Daňového registra organizácií, vrátane zabezpečenia ich distribúcia a natypovanie do textového súboru a následne do databázy Oracle,
- po odovzdaní predbežných údajov ŠÚ SR v prvom termíne bolo vykonané doplnenie cca 100 dodatočne dodaných výkazov do databázy, oprava ich chybných identifikácií a opraviteľných chýb; prebehlo porovnanie počtu dodaných výkazov s počtom výkazov za minulé obdobie a následné vyzvanie daňových úradov na analýzu a doplnenie chýbajúcich výkazov neziskových organizácií,

- na základe požiadaviek ŠÚ SR bolo upravené aplikačné programové vybavenie pre tvorbu výstupných súborov podľa požadovaných kritérií. Výstupné zostavy pre ŠÚ SR boli vytvorené v dvoch termínoch - k 31.8.2013 a k 31.12.2013.

345	Správa a spracovanie údajov registrov a číselníkov pre ÚIS účtovných výkazov podnikateľskej a neziskovej sféry
-----	--

V priebehu prvého polroka 2013 bolo uskutočnené prevzatie a spracovanie údajov registra ekonomických subjektov zo ŠÚ SR za rok 2012 ako aj číselníkov prislúchajúcich tomuto registru a nahrané do prostredia Oracle.

Z FR SR boli prevzaté daňové registre organizácií za právnické a fyzické osoby za rok 2012. Daňový register za právnické osoby bol nahraný do prostredia Oracle.

V priebehu roka bol aktualizovaný register ekonomických subjektov podľa požiadaviek užívateľov.

351	Hlásenie o spotrebiteľských úveroch
-----	-------------------------------------

V rámci tejto úlohy boli obdržané údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch od všetkých veriteľov, ktoré sú z MF SR elektronickou poštou predkladané DataCentru v súboroch vo formáte *.xml, ich kontrola a vyhodnotenie. Následne boli z týchto údajov vypočítané objemy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet kumulatívne za všetkých veriteľov, priemerné hodnoty RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) za jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov (ide o vážené priemery za všetkých veriteľov pričom váhovou informáciou je príslušný objem jednotlivých typov novoposkytnutých spotrebiteľských úverov).

Zo súhrnnej tabuľky bol urobený výpočet vážených priemerov RPMN za jednotlivé obdobia zmluvnej splatnosti od 3 do 6 mesiacov, od 6 do 12 mesiacov, od 1 do 5 rokov, od 5 do 10 rokov, od 10 rokov a za jednotlivé typy spotrebiteľských úverov.

V roku 2013 bolo uskutočnené spracovanie údajov za 4. štvrťrok 2012, 1. štvrťrok 2013, 2.štvrťrok a 3. štvrťrok 2013, pričom boli vypracované a odovzdané na MF SR súhrnné tabuľky, vrátane zoznamu subjektov, ktorých údaje boli do nich zahrnuté.

352	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o mladomanželských úveroch
-----	--

V rámci plnenia úlohy za prvý polrok 2013 boli zrealizované nasledovné činnosti:

- archivácia údajov databázy centrálnej evidencie k 31. 12. 2012,
- archivácia vstupných súborov predložených bankami a výstupných súborov vytvorených v DataCentre za jednotlivé mesiace roka 2012,
- vygenerované šifrovacie kľúče platné pre rok 2013 pre zabezpečenie ochrany údajov pri ich elektronickom prenose,
- zrealizovaná výmena verejných kľúčov medzi bankami, DataCentrom a MF SR potvrdená písomným protokolom.

Za účelom uplatnenia nároku na poskytnutie štátneho príspevku k mladomanželským úverom boli údaje predkladané do centrálnej evidencie z bánk formou šifrovaných elektronických súborov v mesačnom intervale. Po overení platnosti elektronického podpisu a následnej kontrole vecnej správnosti predložených údajov bolo zrealizované spracovanie v zmysle požiadaviek MF SR.

Predmetom mesačného spracovania údajov centrálnej evidencie mladomanželských úverov bolo vyhodnotiť nárok na štátny príspevok a vypočítať výšku sumy nárokovanej štátneho príspevku v eurách za každú banku.

Štandardné výstupné zostavy boli predkladané na MF SR a príslušným bankám formou šifrovaných elektronických súborov.

402	Technická, komunikačná a systémová podpora projektov
-----	--

Popri štandardnej každodennej administrácii ako je kontrola logov, diskových subsystémov, používateľských kont, zálohovania, riešenie incidentov prevádzky, riešenie hardvérových problémov atď., boli v 1. polroku 2013 vykonané nasledujúce aktivity v jednotlivých oblastiach činností:

Správa operačných systémov

Cieľom a obsahom správy operačných systémov Windows Server 2003 a Windows Server 2008 bolo zabezpečiť bezporuchovú prevádzku serverov v lokálnej sieti DataCentra. Vykonávali sa bežné administrátorské činnosti zamerané na predchádzanie výpadkom, ako je kontrola logov, diskových subsystémov, používateľských účtov, riešenie skupinových politík, zálohovania, riešenie incidentov prevádzky, riešenie hardvérových problémov a softvérových problémov, antivírusová ochrana serverov a pracovných staníc, podpora používateľov a aktualizácia operačných systémov prostredníctvom Windows Server Update Services a zabezpečovali sa plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstavkách. Na serveroch sa odstraňovali chyby zo systémových logov. Všetky činnosti sú spojené aj so správou domény, správou pracovných staníc a antivírusovou a antispamovou ochranou.

Bol vykonaný audit Microsoft licencií, ktorého cieľom bolo zistiť verzie operačného systému a Microsoft Office na pracovných staniciach. Zber údajov sa vykonal prostredníctvom dvoch serverov s operačným systémom Windows Server 2008 R2, ktoré boli nainštalované v obidvoch prevádzkovaných doménach v súlade s požiadavkami pilotného projektu MF SR Integrovaný modul pre Portál na evidenciu licencií.

Pre účely zberu dát na monitorovanie serverov DataCentra boli na serveroch nainštalovaní agenti aplikácie ArcSight. Monitorovanie serverov zabezpečuje CSIRT.

V prvom polroku sa rozbehol projekt CSIRTu Themis, do ktorého boli zaradené počítače z LAN DataCentra a riešili sa bezpečnostné upozornenia z reportov.

Pre potreby projektu SPPIT boli nainštalované a spravované tri servery s operačným systémom Windows server 2008 R2 SP1.

Projekt Centrálna správa privilegovaných používateľov, pre ktorý boli v decembri 2012 pripravené servery s operačným systémom Windows Server 2008 a Windows Server 2008 R2, pokračoval vyšpecifikovaním systémov, administrátorov, vlastníkov a auditorov zaškolením administrátorov a vlastníkov systémov a vytváraním prístupov.

V hodnotenom období boli do infraštruktúry zapojené nové zariadenia pre prevádzku virtualizačnej platformy. Boli nakonfigurované prístupy ku dátovým zdrojom existujúcej virtualizačnej platformy, čo sú nutné predpoklady pre úspešnú migráciu celej infraštruktúry na nový hardvér a boli vykonané testy novej verzie hypervízora.

Správa domény (Active Directory)

Spravovali sa dve domény - jedna pre interných, druhá pre externých zamestnancov. V rámci úlohy sa vytvárali účty novým zamestnancom, zakazovali účty zamestnancom, ktorí odišli, menili sa prístupové práva preradeným zamestnancom, riešili sa zmeny prístupových práv podľa potrieb a požiadaviek, zabezpečovala sa konfigurácia DHCP a rezervácia IP adries podľa požiadaviek.

Cez doménové politiky sa riešilo členstvo počítačov v skupinách tak, aby bola zabezpečená aktualizácia operačných systémov pracovných staníc. Riešila sa podpora doménových používateľov a cez doménové politiky sa riešili prístupové práva používateľských účtov na zdroje v doméne, či už pri vytváraní účtu, preraďovaní zamestnanca alebo jeho priradení na riešenie určitého projektu. V samostatnej doméne pre externých zamestnancov sa zaviedla politika zákazu používania USB zariadení pre vybrané skupiny. Nainštalovali a nakonfigurovali sa nové servery na migráciu domény, čo zahŕňalo dva doménové radiče, poštový server a súborový a tlačový server. V novembri a decembri sa začalo s prvými krokmi prechodu domény na nové servery a vyšší operačný systém.

Správa operačných systémov Linux

Počas roka 2013 prebiehala aktualizácia operačných systémov Linux a aktivovali sa nové RHEL licencie. Okrem toho:

- bol do ostrej prevádzky nasadený server s portálmi *obce.datacentrum.sk* a *dzn.datacentrum.sk*,
- upravovali sa a pridávali sa nové zónové konfigurácie na DNS serveroch podľa požiadaviek a potrieb používateľov,
- zmenila sa mailová doména *gmail.sk* na *ktidc.sk*,
- upravila sa konfigurácia proxy servera na preposielanie logov v rámci projektu Themis,
- ukončila sa činnosť ServiceDesk remote adapter serverov a boli nahradené novými servermi v rámci sprevádzkovania Service Managera,
- bola ukončená migrácia na nové servery Konzoly 2 a pribudli weby na monitorovanie v Konzole 2,
- vykonal sa upgrade databázového servera na novú verziu operačného systému RHEL.
- bola vykonaná migrácia na nový server a publikácia nového webu *cpu.datacentrum.sk* a zmigroval sa web *www.datacentrum.sk*, ako aj pripravený nový web *itms.datacentrum.sk*. Sú pripravené na vypublikovanie do Internetu,
- bol prichystaný nový virtuálny server na nový pripravovaný web.

Aj naďalej bola vykonávaná pravidelná profylaktika Unixových serverov za podpory dodávateľa:

- vytvárali sa účty novým zamestnancom, zakazovali účty zamestnancom, ktorí odišli, menili sa prístupové práva preradeným zamestnancom,
- riešili sa zmeny prístupových práv v rámci adresárovej štruktúry fileservera podľa potrieb a požiadaviek,
- cez doménové politiky sa riešilo členstvo počítačov v skupinách, požadované WSUS serverom tak, aby sa zabezpečilo updatovanie operačných systémov pracovných staníc,
- riešila sa podpora doménových používateľov a prístupové práva používateľských účtov na zdroje v doméne, či už pri vytváraní účtu, preraďovaní zamestnanca alebo jeho priradení na riešenie určitého projektu.

Správa databáz a databázových serverov

Cieľom administrácie databáz je správa testovacieho a produkčného databázového prostredia, poskytovanie databázových služieb používateľom a technická podpora riešiteľov úloh. Na základe toho:

- vytvárali sa denné a týždenné riadne zálohy databáz a kontrolovali sa logy priebehu zálohovania; zálohovali sa príslušné archívne redology; vytvárali sa mimoriadne zálohy vybraných užívateľských objektov a ich obnova,
- priebežne boli inštalované patche pre databázový server a vykonával sa plánovaný a neplánovaný reštart databáz,
- bola vykonaná archivácia údajov a pripravené prostredie pre spracovanie údajov ďalšieho účtovného obdobia,
- bola monitorovaná veľkosť a využitie tabuľkových priestorov, pričom neobsadený priestor bol dealokovaný,
- vykonala sa synchronizácia testovacieho a produkčného prostredia,
- boli sledované auditné záznamy databázových operácií, obsah alert logov a vykonané potrebné zmeny,

Správa o hodnotení plnenia úloh za rok 2013 vyplývajúcich

z „Kontraktu uzatvoreného medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“

- bola vykonaná inštalácia a konfigurácia vyššej verzie Weblogic aplikačného servera, nainštalované patche, prekompilované používané aplikácie a pravidelne sa vykonáva upgrade JAVA prostredia,
- na používateľských PC bol vykonaný upgrade JAVA prostredia a sprístupnené aplikácie weblogic-u vyššej verzie, bol nainštalovaný softvér – Discoverer a Forms Reports,
- bola vykonaná inštalácia a konfigurácia vyššej verzie databázového servera v testovacom a produkčnom prostredí.

Operatívne je používateľom databáz poskytovaná technická podpora. Boli prevzaté údaje účtovných výkazov právnických a fyzických osôb v elektronickej forme.

Evidencia licencií Oracle produktov a ich maintenance podľa jednotlivých IS je priebežne udržiavaná a údaje sú poskytované ako podklady pre obnovenie maintenance a nákup nových licencií.

Administrácia LAN, WAN a redakčných systémov

Na prístupovej infraštruktúre DataCentra, ktorú využívajú používatelia pri prístupe ku aplikáciám z verejnej siete, prebehli a v súčasnej dobe stále ešte prebiehajú zmeny, ktorých účelom je zvýšiť priepustnosť a bezpečnosť tejto infraštruktúry. Prevádzané zmeny majú za úlohu zvýšenie ochrany samotných aplikácií i zabezpečenia prístupu k nim. Súčasťou týchto zmien je výmena prepínačov za prepínače s rozhraniami s vyššou prenosovou rýchlosťou (1Gbit/s), výmena už nepodporovanej firewallovej technológie za novú, podporovanú, s lepšími parametrami (rýchlosť rozhraní, firewallová priepustnosť, počet konkurentných spojení, atď.). Za účelom prevencie proti útokom boli nainštalované intrusion prevention zariadenia, ktoré chránia aplikácie pred útokmi z internetu aj z vnútorných sietí na nižších vrstvách. Súčasťou prevádzaných zmien bol aj redizajn sieťovej topológie infraštruktúry za účelom jej zjednodušenia, čo by v konečnom dôsledku malo mať pozitívny efekt na jej priepustnosť.

Väčšia časť nových technológií je už v plnej prevádzke, naďalej však pokračuje ladenie konfigurácií a nastavení.

Správa systémov IDS

V hodnotenom období sa na systémoch detekcie prienikov vykonávali rutinné a štandardné činnosti súvisiace s administráciou týchto systémov. Každodenne bol monitorovaný stav jednotlivých sieťových a serverových sond, ako tiež zálohovanie databázy udalostí a chybových hlásení.

V centrálnej konzole bolo za rok 2013 zachytených 650 356 udalostí, z toho 1 233 s vysokou, 60 859 so strednou a 588 264 s najnižšou prioritou. Počet zachytených udalostí vykazuje ďalší pokles, nakoľko z prevádzky boli vyradené ďalšie sondy – ide o postupné vyradovanie jednotlivých sond a agentov z prevádzky, nakoľko systém detekcie útokov bude nahradený iným, novším systémom.

Kontrola udalostí, ktoré boli zaznamenané do centrálnej konzoly nezistila žiaden úspešný útok na súčasť infraštruktúry DataCentra, u väčšiny bolo zistené že sa jedná o udalosť typu „false positive“, resp. o legálnu a povolenú komunikáciu niektorej aplikácie smerom z / do siete DataCentra.

Správa Lotus Domino serverov

Vykonávala sa štandardná údržba Lotus Domino servera. Prebiehala administrácia poštových schránok a webových služieb. Uskutočnila sa migrácia a upgrade Lotus Domino Servera do virtuálneho prostredia na Windows Server 2008 R2, ako aj upgrade klientov na vyššiu verziu.

Správa webových a aplikačných služieb servera Lotus Domino

Web server pracoval vo virtuálnom prostredí, ktoré efektívne využíva systémové zdroje a následne aj úsporu hardvéru. Priebežne prebiehala na serveroch štandardná správa a údržba.

Podľa požiadaviek a potrieb boli upravené nastavenia webových a mailových vstupných brán. Pravidelne sa kontrolovali a spravovali mailové karantény a riešilo sa prepúšťanie legitímnych mailov.

V priebehu roka 2013 boli upravené nastavenia politík a pravidiel podľa potrieb a požiadaviek.

Špeciálne sa vytvorila nová politika pre útvary CSIRT.SK.

Uskutočnila sa migrácia poštového servera z verzie 8.5 na verziu 9.0 vrátane riešenia webmailového prístupu.

Správa pracovných staníc

V sledovanom období roku 2013 prebiehala štandardná inštalácia a administrácia pracovných staníc. Vykonávala sa štandardná bežná denná údržba výpočtovej techniky - vrátane hardvérových a softvérových riešení problémov, ktoré sa vyskytli na PC u jednotlivých zamestnancov. Pokračovalo sa s upgradom pracovných staníc na Windows 7 a MS Office 2010.

Antivírusová, antispamová a antispamová ochrana serverov, pracovných staníc a mailov

Antivírusová, antispamová a antispamová ochrana serverov a pracovných staníc vo vnútornej sieti bola zabezpečovaná prostredníctvom manažovacieho servera a pomocou antivírusového a antispamového riešenia ešte pred vstupom do vnútornej siete.

Antivírusové a antispamové servery boli kompletne opatchované a boli upravené nastavenia politík a pravidiel podľa potrieb a požiadaviek.

Počas roka prebiehala pravidelná kontrola karantén a prepúšťanie zachytených legitímnych mailov ďalej k používateľom.

Na všetkých serveroch je nastavená konfigurácia zvýšenej ochrany internetového prehliadača.

Uskutočnila sa migrácia serverov a klientov na vyššiu verziu. Antivírusové servery boli nainštalované na Windows Server 2008 R2. Na vyššiu verziu bola upgradovaná i antivírusová ochrana mailovej komunikácie.

Správa čipových kariet a USB tokenov IS ŠP

V roku 2013 prebiehala bežná rutinná prevádzka údržby a výroby USB tokenov a čipových kariet ako aj servis čipových kariet, ktorý sa týkal hlavne opráv čipových kariet a USB tokenov podľa požiadaviek používateľov - odblokovaných bolo 1 238 ks čipových kariet, resp. USB tokenov a na 751 ks čipových kariet, resp. USB tokenoch bolo potrebné prerobiť certifikát.

Zabezpečenie činnosti záložného pracoviska

Prevádzka ZVS zabezpečovala správu, monitoring, údržbu a činnosť systémov, zariadení a aplikácií SAP, Man Ex, RIS, KTI, ARDAL, Reuters. Bola realizovaná aj výmena šifrátorov medzi DC BA a ZVS, ktorá bola neskôr doplnená plánovanou výmenou SUN switchov.

V máji prebehli prípravné práce pre rekonštrukciu systémov, dovoz nového hardvéru a aktualizácie verzií operačných systémov. Tieto práce pokračovali priebežne a v auguste bol inštalovaný na sále rack s novou technikou a sieťovou infraštruktúrou, čo umožnilo dokončenie rekonštrukcie systémov.

Agentúra pre riadenie štátneho dlhu inovovala svoje pracoviská rozšírením techniky, sieťových prvkov a pracovísk.

Prevádzkové problémy stavu databáz, záloh, spojenia a monitoringu boli riešené štandardným postupom.

Poruchy hardvéru, ktoré sa počas sledovaného obdobia vyskytli boli opravené v zmysle zmluvného servisu, pričom funkčnosť systému nebola narušená. Nedostatky v synchronizácii záložných databáz s produkčnými boli odstraňované ihneď po ich zistení.

Správa ServiceDesku a ServiceManagera

ServiceDesk sa hodnotením obdobia administroval už len v útlmovom režime, nakoľko 3.12.2012 bol nasadený do prevádzky HP ServiceManager - nástupca ServiceDesku. Vykonávala sa len kontrola dostupnosti. Začiatkom júna 2013 bola úplne vyradená z prevádzky časť ServiceDesku umožňujúca podávanie hlásení cez internet.

Nábeh produkčnej prevádzky HP ServiceManagera sa vyznačoval problémami typickými pri uvedení nových systémov do prevádzky. Menšie boli odstránené priamo na mieste počas skúšobnej prevádzky, ďalšie počas nasledujúcich týždňov.

Od mája je zmigrovaný do prostredia HP ServiceManagera aj manažment incidentov z dohľadového systému, požiadavky oddelenia CMP sa priebežne realizujú. Školenie pracovníkov CMP prebehlo v plánovanom termíne.

ServiceManager sa v priebehu roka administroval už v rutinnej prevádzke. Vykonávali sa všetky bežné činnosti súvisiace so starostlivosťou o systém. Zabezpečovala sa aj každodenná podpora používateľov.

Riešili sa problémy, ktoré vznikali na rozhraní ServiceManagera a KTI, ako aj problémy s integráciou so Slovak Telekomom. Pokračovalo sa na dopracovávaní podnetov od používateľov a dokončení integrácie s dohľadovým systémom.

V roku 2013 boli implementované 3 nové procesy na podporu informačných systémov: RÚZ - metodická a aplikačná podpora a RIS DEV.

Rozdelil sa proces podpory ISUF SAP na metodickú a technickú časť. Vznikol nový proces s názvom „Regionálne systémy SAP“, kde sa v súčasnosti ešte čaká na oznámenie externej organizácie o členoch príslušnej pracovnej skupiny.

Migrácia ServiceDesku na HP ServiceManger je ukončená a môže sa považovať za úspešnú.

Archivácia logov v systéme IS ŠP

Systém archivácie logov má z dôvodu umožnenia riešenia hardvérových výpadkov výrobcom zariadenia zabezpečený prístup pre vzdialenú administráciu a o systém sa stará dodávateľ.

Správa produktov SAP

Plnenie úlohy spočívalo v nastavovaní prístupových oprávnení podľa doručených požiadaviek pre systémy SAP ESO (189 používateľov), SAP ISUF (323 používateľov) a SAP EIS (157 používateľov).

Všetky požiadavky na zmeny boli doručované cez systém ServisDesk, e-mailom alebo v písomnej forme. Následne bola vykonávaná optimalizácia a správa oprávnení pre jednotlivých používateľov, administrácia systémov SAP ESO, SAP ISUF, SAP EIS a generovanie nových oprávnení, reportov a monitorovanie systémov.

V apríli 2013 sa uskutočnil audit všetkých SAP systémov (JÚŠ, ISUF, ESO, ŠP a ARDAL), kde zamestnanci DataCentra poskytli súčinnosť auditorom a poskytli všetky požadované informácie a výstupy z vykonaných testov.

Zálohovanie

Zálohovanie prebiehalo v cykloch, ktoré sa opakovali každé štyri týždne. Počas víkendov sa robili plné zálohy pre 50 serverov a cez pracovný týždeň sa robili inkrementálne zálohy pre 11 serverov. Podľa potreby, resp. požiadavky vlastníka systému sa, okrem toho, robili mimoriadne zálohy a obnovy požadovaných dát.

Do zálohovacieho plánu bolo pridaných na zálohovanie 8 nových virtuálnych serverov.

Ostatné činnosti

V prostredí KTI bol v roku 2013 nasadený nástroj na centralizovanú správu privilegovaných používateľských účtov. V rámci pilotného projektu bolo riešenie nasadené v prostredí informačných systémov ITMS a ISUF. Nasadené riešenie zabezpečuje správu hesiel privilegovaných účtov, konkrétne sa jedná o získanie hesla alebo prístupu na cieľový systém na základe zadefinovanej politiky a oprávnení a o automatickú zmenu hesla na cieľovom systéme na základe zadefinovanej politiky. Cieľom nasadenia tohto riešenia je ošetriť prípady používania zdieľaných kont administrátormi systémov a vynútiť politiku hesiel, požadovanú internými predpismi DataCentra.

V uvedenom období bol prevedený upgrade Systému pre podporu prevádzky IT. V tomto systéme boli upgradované operačné systémy na aktuálne verzie, takisto aj aplikačný softvér bol povýšený na vyššie verzie. Celý systém bol pritom migrovaný do virtuálneho prostredia, ktoré poskytuje mnohé výhody pre prevádzku systémov. Pri samotnej migrácii bol zaktualizovaný inventár monitorovaných zariadení a služieb.

Na konci roku 2013 prebehol upgrade virtualizačnej infraštruktúry DataCentra na vyššiu verziu a na nový výkonnejší hardvér, nakoľko pôvodný HW už nevyhovoval výkonovým potrebám prevádzky systémov.

V roku 2013 bolo registrovaných 19 nových domén na základe požiadaviek MF SR (12 sk a 7 eu domén), 2 sk domény v rámci KTI2 a pre potreby CSIRTu v rámci cvičenia SISE 2013.

Zabezpečovalo sa CSIRT-om riadené bezpečnostné cvičenie SISE 2013, ktorého účastníkom bolo aj DataCentrum.

V roku 2013 sa pokračovalo v realizácii projektu RÚZ. Absolvovali sa koordinačné a odborné stretnutia so zástupcami organizácií, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú. Pracovalo sa na vytvorení potrebných prepojení, na vytvorení prvých databáz údajov a na príprave aplikácií. Prebehli prvé testovania funkčnosti. Koncom roka bol projekt RÚZ odovzdaný do reálnej prevádzky - v termíne od 1.1.2014.

Zvýšenie požiadaviek na prevádzkovanie ďalších (nových) informačných systémov v DataCentre si vyžadovalo riešiť problém s nedostatkom miesta v počítačovej sále DataCentra, čo sa podarilo koncom roku 2013 zakúpením nových priestorov - počítačovej sály v objekte DataCube v Petržalke.

403	Prevádzkovanie portálu www.informatizacia.sk
-----	---

V rámci úlohy sa vykonávali bežné administrátorské činnosti zamerané na predchádzanie výpadkom, ako je kontrola logov a zabezpečovanie dostatočného miesta na súborovom systéme, boli zabezpečované aktualizácie operačného systému, systémových služieb i aplikácie. Zabezpečovali sa plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstávkach.

Bola riešená administrácia a prevádzka virtuálneho servera portálu www.informatizacia.sk na virtualizačnej platforme, vďaka ktorej bolo možné obmedziť potrebu plánovaných výpadkov portálu.

V hodnotenom období bola zabezpečená aj kontrola a administrácia systému na detekciu a prevenciu prienikov, ktorý chráni portál pred prípadnými útokmi a bola zabezpečovaná prevádzka bezpečnostných zariadení, ktoré chránia a zároveň kontrolujú prístupy ku portálu a jeho službám.

Vykonávalo sa pravidelné zálohovanie servera, jeho operačného systému, súborového systému a takisto CMS systému, a bol zabezpečený monitoring a dohľad servera samotného a portálu ako takého.

V rámci požadovaných zmien v súvislosti s úpravou webových stránok „informatizacia.sk“ boli na server aplikované nové skripty.

404	Prevádzkovanie Registra ponúkaného majetku štátu
-----	--

V rámci úlohy boli:

- vykonávané bežné administrátorské činnosti ako sú aktualizácie, kontrola logov a riešenie prevádzkových problémov,
- zabezpečené plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstávkach,
- bola zabezpečená prevádzka bezpečnostných systémov a zariadení, ktoré chránia a zároveň kontrolujú prístupy ku registru a jeho službám,
- bolo zabezpečené pravidelné zálohovanie servera, jeho operačného systému a súborového systému, bol zabezpečený monitoring a dohľad servera i aplikácie.

Na základe hlásení na CPU boli riešené požiadavky používateľov oboch častí aplikácie (Osobitné ponukové konania aj Elektronické aukcie). Bolo prijatých 128 hlásení, vyriešených 127 hlásení. Dve boli mylné, jedno bolo z roku 2012. Na základe požiadaviek správcov majetku alebo ich zriaďovateľov boli v aplikácii aktivovaní 11 existujúci a 5 noví správcovia, 58 boli blokovaní, 2 odblokovaní.

V súvislosti s rozšírením registra majetku štátu o časť hnuiteľný majetok boli implementované požiadavky používateľov na úpravu a zlepšenie prehľadnosti aplikácie, vykonané aktualizácie textu v dokumentoch, súboroch a aktivačnom mailu a bolo doplnené fulltextové vyhľadávanie ponúk a aukcií pre prihláseného používateľa.

405	Poskytovanie odbornej podpory produktov spoločnosti Microsoft
-----	---

Úloha bola riešená prostredníctvom CPU.

Zo strany potenciálnych používateľov boli na uvedenú úlohu vznášané požiadavky, ktoré boli riešené v súčinnosti so spoločnosťou Microsoft.

Pre Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity sme realizovali požiadavku na zabezpečenie kontinuity prevádzky IS ARDAL.

407	Informačný systém účtovníctva fondov (ISUF)
-----	---

Počas roku 2013 bola DataCentrom poskytovaná a zabezpečovaná nepretržitá prevádzka a správa produkčného, školiaceho a testovacieho systému ISUF, ako aj vykonávaný pravidelný monitoring a vyhodnocovanie potreby aktualizácie (patchov) operačného systému serveru ISUF.

V rámci aplikačnej, technickej, technologickej podpory a monitoringu poskytovalo DataCentrum používateľom systému ISUF podporu 1. stupňa a v spolupráci s odbornými garantmi MF SR a dodávateľom systému ISUF aj podporu 2. a 3. stupňa pomocou aplikácie HP Service Manager.

V roku 2013 bolo uzatvorených 1 382 hlásení riešiteľskými skupinami ISUF, čo je 100% hlásení, resp. požiadaviek na službu registrovaných v CPU.

DataCentrum počas roku 2013 na základe doručených formulárov na pridelenie/odobratie oprávnení zabezpečovalo zakladanie, zmeny a výmazy používateľských účtov. V rámci SAP ISUF bolo v zmysle doručených požiadaviek nastavených 323 oprávnení pre používateľov. Pri realizácii požiadavky sa nezaznamenáva počet oprávnení pre role a prístupové práva pre nových používateľov. Uvedené číslo je teda súhrnom počtu rolí (čo je väčšina z daného čísla - cca 95%) a počet nových používateľov (čo je zvyšných cca 5 %).

V apríli 2013 sa uskutočnil audit všetkých SAP systémov vrátane systému ISUF, pričom výsledky auditu dostal vlastník systému - MF SR. DataCentrum bolo o nedostatkoch informované len prostredníctvom tabuľky vytvorenej MF SR a následne riešilo problémy, ktoré kompetenčne spadali do oprávnení DataCentra.

V roku 2013 bola vykonaná kontrola súladu bezpečnostných pravidiel platných pre externé informačné systémy s bezpečnostnými predpismi DataCentra vrátane systému ISUF. Zistenia sú uvedené v aktualizovanom Bezpečnostnom projekte.

V marci roka 2013 prebehlo ukončenie aktualizácie Bezpečnostného projektu ISUF, v rámci ktorej bola vypracovaná bezpečnostná politika, analýza rizík, analýza dopadov a stratégia obnovy systému ISUF. Zraniteľnosti identifikované BP ISUF boli riešené v zmysle návrhu opatrení v stanovených termínoch a úlohy vyplývajúce z BP ISUF boli plnené priebežne počas celého roka 2013. DataCentrum ďalej aktualizovalo katalóg rizík ISUF s popisom riešenia odstránených rizík vo forme reportu.

V roku 2013 DataCentrum pravidelne prehodnocovalo bezpečnostné riziká vyplývajúce z BP ISUF, ktoré prezentovalo aj na Riadiacom výbore ISUF. Dňa 30.10.2013 sa na RV ISUF uskutočnila kontrola stavu realizácie nápravných opatrení vyplývajúcich z BP ISUF.

Dňa 26.2.2013 prebehlo teoretické testovanie a kontrola plánov obnovy systému ISUF z hľadiska ich aktuálnosti a úplnosti a overenie znalostí rolí jednotlivých členov havarijného tímu pre ISUF. Štruktúra plánov obnovy systému ISUF bola v roku 2013 vytvorená v novej verzii softvérového nástroja.

V priebehu roka 2013 bol DataCentrom prevádzkovaný funkčný záložný systém ISUF a koncom roka bol úspešne realizovaný test obnovy údajov systému ISUF zo záložných médií.

Prevádzkový manažér ISUF v DataCentre v roku 2013 priebežne zabezpečoval nápravu zistení z auditu A 361 a A 421. Dňa 3.12.2013 bol na systém ISUF zahájený vládny audit č. A545, v rámci ktorého DataCentrum zabezpečilo predloženie všetkých požadovaných dokladov a plnú súčinnosť počas jeho vykonávania.

V priebehu roka 2013 DataCentrum vykonávalo prostredníctvom Centrálného monitoringu prevádzky pravidelný monitoring a vyhodnocovanie SLA. Pravidelne na mesačnej báze Centrálny monitoring prevádzky poskytoval správu z HP Service Managera o vyhodnotení riešenia incidentov a problémov ISUF, ktorá bola poskytovaná aj vlastníčkovi IS – Ministerstvu financií SR.

V roku 2013 bol v prostredí informačného systému ISUF nasadený nástroj na centralizovanú správu privilegovaných používateľských účtov, ktorý má za cieľ ošetriť prípady používania zdieľaných kont administrátormi systému a vynútiť politiku hesiel v súlade s internými predpismi DataCentra. Riadenie privilegovaných prístupových práv tak prebieha v súlade so schválenými pravidlami.

Dostupnosť serverov ISUF (ostrého, školiaceho a testovacieho) bola zabezpečená permanentne - okrem plánovaných odstávok systémov bol systém ISUF v prevádzke bez prerušenia a obmedzenia počas celého roka, čo je na úrovni 99,6%.

V roku 2013 nevznikla potreba aktualizácie, resp. doplnenia databázy informačných aktív ISUF, nakoľko nebola vykonaná žiadna relevantná zmena informačných aktív.

408	Ekonomické informačné systémy (EIS)
-----	-------------------------------------

Dokončovali sa práce na projekte EIS pre tri ministerstvá - MŠVVaŠ SR, MZV SR a MH SR.

DataCentrum aktívne participovalo na zjednocovaní požiadaviek nových klientov systému v oblasti monitoringu a zálohovania.

Pracovná skupina DataCentra vypracovala pre MF SR návrh vybraných parametrov a ich hodnôt, ktoré odporúčalo pri prevádzkovaní EIS sledovať. Po ich schválení DataCentrum od júla 2012 tieto parametre sleduje a vyhodnocuje. Požadované reporty pre správcov systému za jednotlivé rezorty boli vytvárané len dostupnými nástrojmi CPU. Pri eskaláciách konkrétnych incidentov systému bola poskytovaná správcom systémov rozšírená informácia.

DataCentrum poskytovalo priebežne pre klientov EIS aj štandardný servis nahlasovania incidentov cez CPU. Štatistické prehľady hlásení odhaľovali systematické chyby, ktoré boli analyzované a zamestnancami DataCentra následne vyriešené.

DataCentrum zabezpečovalo pre používateľov EIS z iných rezortov aj priestory na školenia, ktoré vykonávali odborníci zo strany dodávateľov.

501	Projektové, ekonomické a organizačné riadenie, technická a prevádzková podpora DataCentra
-----	---

Úloha zahŕňa všetky činnosti a úlohy plnené a vykonávané v rámci ekonomického, organizačného, metodického a koncepčného riadenia DataCentra, vrátane aktivít rozvojového charakteru.

Ide predovšetkým o činnosti súvisiace so zabezpečením bezproblémového plnenia všetkých úloh vyplývajúcich pre DataCentrum z jeho štatútu, podpísaného kontraktu na príslušný rok a činnosti súvisiace s vytvorením a podporou pracovných podmienok k tomu potrebných.

701	Riešenie počítačových incidentov v rámci špecializovaného útvaru CSIRT.SK a jeho prevádzka
-----	--

Prioritným predmetom riešenia úlohy v roku 2013 bolo poskytovanie služieb potrebných na zvládnutie bezpečnostných počítačových incidentov, na odstránenie ich následkov a na následnú obnovu informačných systémov v spolupráci s prevádzkovateľmi, poskytovateľmi internetových služieb a inými štátnymi orgánmi. Okrem týchto základných služieb jednotka poskytovala aj služby preventívneho a vzdelávacieho charakteru a zabezpečovala spoluprácu pri riešení bezpečnostných incidentov na medzinárodnej úrovni.

1. Spolupráca

V roku 2013 sa prehĺbila spolupráca s bezpečnostnými útvarmi Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby v oblastiach riešenia bezpečnostných incidentov a zdieľania informácií o aktuálnych hrozbách a trendoch. CSIRT.SK v rámci poskytovania preventívnych služieb spolupracoval s ďalšími inštitúciami verejnej správy, akademickým a súkromným sektorom v rozsahu vecnej problematiky s dôrazom na ochranu kritickej infraštruktúry. Spolupráca bola realizovaná v oblasti analýzy infraštruktúry z pohľadu bezpečnosti, identifikácie aktuálnych zraniteľností a implementácie potrebných opatrení na ich odstránenie. Súčasne CSIRT.SK vykonával pre inštitúcie verejnej správy penetračné testy, ohodnocovanie zraniteľností webových aplikácií, monitoroval aktuálne dianie a vydával bezpečnostné varovania pred aktuálnymi hrozbami. V rámci preventívnych služieb bol implementovaný nástroj na periodickú detekciu dostupnosti vybraných webových portálov verejnej správy.

Naďalej sa rozvíja spolupráca na medzinárodnej úrovni. CSIRT.SK aktívne reprezentoval a obhajoval záujmy Slovenskej republiky v expertných pracovných skupinách zameraných na riešenie problematiky informačnej bezpečnosti zasadaúcich na pôde Európskej agentúry pre informačnú a sieťovú bezpečnosť (ENISA) a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OSCE). CSIRT.SK ďalej spolupracoval na dennej báze so zahraničnými tímami CSIRT/CERT Rakúska, Nemecka, Maďarska, Českej republiky, Poľska, Španielska, USA, Holandska a ďalších krajín a aktívne sa zapája do medzinárodných projektov. CSIRT.SK aktívne participuje na vytvorení Stredoeurópskej platformy pre spoluprácu krajín V4 a Rakúska v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Spolupráca v oblasti informačnej bezpečnosti na medzinárodnej úrovni je v súčasnosti zameraná najmä na prijímanie incidentov zo zahraničia, prepájanie systémov včasného varovania a zdieľania informácií, analýzu webového priestoru, zdieľanie overených postupov (best practices) a výmenu skúseností pri používaní nástrojov pre riešenie počítačových incidentov.

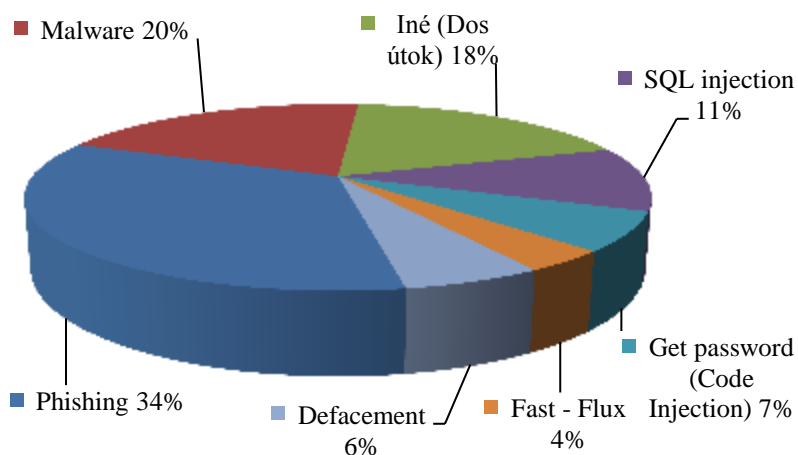
2. Aktívne služby

Špecializovaný útvar CSIRT.SK v zmysle úlohy č. 701 kontraktu riešil bezpečnostné počítačové incidenty v IP adresnom priestore Slovenskej republiky. V sledovanom období bolo evidovaných 135 závažných počítačových incidentov, ktoré boli nahlásené zahraničnými partnermi, subjektmi SR alebo zistené priebežným monitoringom CSIRT.SK. Z tohto počtu bolo zaznamenaných 27 incidentov typu malware, do ktorého boli zaradené aj hlásenia o botnetoch a zraniteľnostiach redakčných systémov. V 46 prípadoch bol zaznamenaný výrazný nárast počtu prípadov podvodných e-mailov, v ktorých bol umiestnený formulár na získanie prihlasovacích údajov používateľov (phishing) alebo boli v prílohe pripojené infikované súbory formátu pdf. Niektoré podvodné e-maily obsahovali odkazy na malware umiestnený na webových stránkach útočníkov.

Ďalej boli riešené pokusy o prienik do systémov pomocou SQL injection a code injection. V kategórii iné, s počtom 25, sú zaradené napríklad aj DoS/DDoS útoky na inštitúcie štátnej správy SR.

Typy závažných incidentov riešených CSIRT.SK v období 1.1.-31.12.2013

Typ incidentu	Počet
Phishing	46
Malware	27
DoS a iné	25
SQL injection	15
Get password a Code injection	9
Fast - Flux	5
Defacement	8
Celkom	135

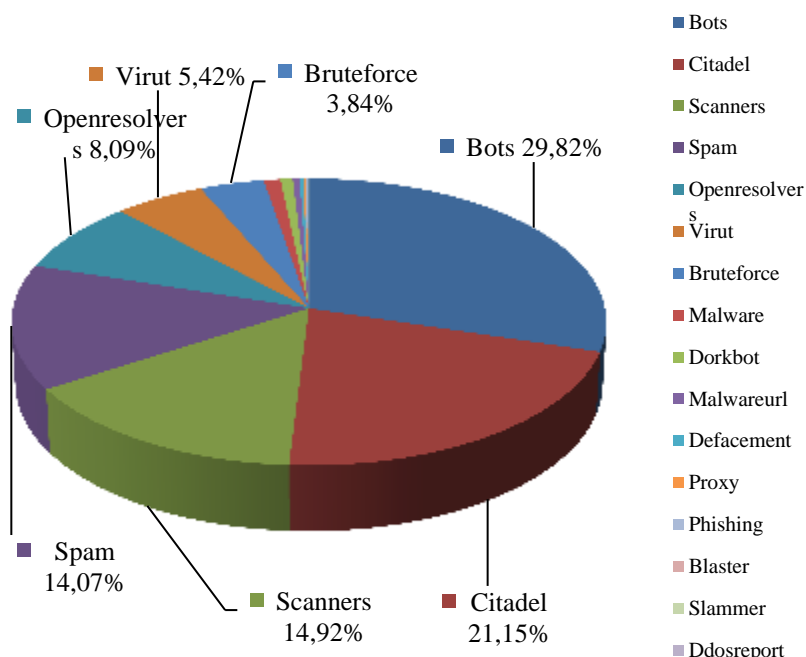

Okrem závažných incidentov riešených individuálne bolo v prvej polovici roka 2013 špecializovaným útvarom CSIRT.SK prijatých viac ako 236 000 hlásení o podozrení na škodlivú aktivitu z IP adresného priestoru SR.

Podklady boli spracovávané denne špecializovanými automatizovanými systémami. CSIRT.SK prijaté údaje preveril a po ich filtrácii riešil s inštitúciou, ktorá IP adresu podozrivú zo škodlivej aktivity používala alebo s príslušným poskytovateľom internetových služieb. Najpočetnejšie bolo podozrenie na zapojenie do siete botnet, výskyt bankového malvéru Citadel, potom nasledovali aktivity typu scanners, spam a zraniteľnosť typu openresolver.

Detailné počty a typy incidentov za sledované obdobie sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Typ incidentu	Počet
Bots	70 457
Citadel	49 980
Scanners	35 264
Spam	33 255
Openresolvers	19 123
Virut	12 802
Bruteforce	9 073
Malware	2 318
Dorkbot	1 737
Malwareurl	965
Defacement	512
Proxy	346
Phishing	312
Blaster	80
Slammer	55
Ddosreport	2
Celkom	236 281

3. Cvičenia v oblasti informačnej bezpečnosti

CSIRT.SK v gescii Ministerstva financií SR pripravil a realizoval v poradí tretie národné cvičenie zamerané na ochranu kritickej informačnej infraštruktúry v Slovenskej republike. Cvičenie bolo vykonané v termíne 11. až 19. november 2013 a pozostávalo z dvoch nezávislých dejových línií, ktoré preverili schopnosti zúčastnených inštitúcií včasne a efektívne reagovať na vzniknutý bezpečnostný incident:

- riadený phishingový útok na zamestnancov prostredníctvom e-mailu a podvodného webového portálu,
- skenovanie zraniteľností webových portálov inštitúcií.

Celkom sa cvičenia aktívne zúčastnilo 13 inštitúcií štátnej správy z toho 4 z rezortu ministerstva financií SR.

V dňoch 26. až 28. novembra 2013 sa CSIRT.SK aktívne zapojil do cvičenia NATO Cyber Coalition. V odpočítanom období prebiehala príprava pre účasť Slovenskej republiky na cvičení Cyber Europe 2014 a cvičení krajín stredoeurópskeho regiónu „Central European Cyber Security Platform“ (CECSP).

702	Vzdelávanie v oblasti informačnej bezpečnosti
-----	---

CSIRT.SK v 1. polroku 2013 organizoval vzdelávacie aktivity pre zamestnancov viacerých rezortov štátnej správy.

Školenia, pod vedením zamestnancov CSIRT.SK, boli zamerané na nasledovné oblasti informačnej bezpečnosti:

- zvyšovanie bezpečnostného povedomia, základy informačnej bezpečnosti, možnosti ochrany pred jednoduchými útokmi cieľovými na bežných používateľov,
- bezpečnostný monitoring, detekcia, prevencia a obrana pred škodlivým kódom, ako aj implementácia opatrení na zabránenie možným útokom,
- bezpečnosť prvkov sieťovej infraštruktúry,
- aktuálne trendy v oblasti počítačovej bezpečnosti,
- organizačné, legislatívne, operačné a technické aspekty vytvárania a prevádzky útvarov typu CSIRT/CERT,
- systém riadenia informačnej bezpečnosti,
- zabezpečovanie elektronických dôkazov.

V sledovanom období prebiehalo aj vzdelávanie zamestnancov útvaru CSIRT.SK, ktorí si rozšírili svoje vedomosti v špecifických oblastiach informačnej bezpečnosti akými sú:

- ochrana kritickej informačnej infraštruktúry s dôrazom na legislatívne, organizačné a technické aspekty jej ochrany,
- oblasť routingu, switchingu a bezpečnosti sietí,
- digitálna forenzná analýza, forenzné analýzy sietí a rekonštrukcie dát,
- techniky použiteľné pri analýze a riešení incidentov zahrňujúce škodlivý softvér a botnety, techniky penetračného testovania.

703	Vytvorenie počítačového pracoviska / laboratória pre forenznú analýzu v rámci CSIRT.SK a jeho HW a SW vybavenie
-----	---

V hodnotenom období bolo prevádzkované laboratórne pracovisko CSIRT.SK v rozsahu:

- pracovisko forenznej analýzy,
- pracovisko na penetračné testovanie,
- pracovisko na analýzu škodlivého kódu,
- sieťové laboratórium.

V rámci úlohy bola zabezpečená prevádzka sieťovej infraštruktúry, HW a SW zamestnancami CSIRT.SK. Za účelom rozvoja a zabezpečenia funkcionality laboratórneho prostredia bolo implementované virtuálne prostredie založené na platforme KVM.

Laboratórne prostredie je podporný prostriedok pre plnenie úloh č. 701 a č. 702 kontraktu a umožňuje poskytovať služby CSIRT.SK v oblastiach:

- forenznej analýzy pre potreby riešenia incidentov a návrhu opatrení,
- testovania zraniteľností a penetračného testovania,
- tvorby odporúčaní a bezpečnostných odporúčaní pre testované zariadenia,
- testovania bezpečnostných vlastností operačných systémov, bezpečnostných a sieťových prvkov,
- analýzy malware pre potreby riešenia incidentov, návrhu opatrení a vzdelávania,
- tvorby podporných materiálov pre národné a medzinárodné cvičenia v oblasti ochrany NIKI a informačnej bezpečnosti,
- vzdelávania zamestnancov CSIRT.SK a zamestnancov verejnej správy v oblasti informačnej bezpečnosti.

V sledovanom období prebehli penetračné testy a ohodnotenia zraniteľností webových portálov 15 inštitúcií.

704	Vytvorenie systému zdieľania informácií a varovania – oblasť detekcia a reakcia
-----	---

V rámci úlohy bol v prvom polroku 2013 systém včasného varovania reakcie na incidenty a zdieľania informácií - Themis prebudovaný pre potreby integrácie s úlohou č. 112. V danom období prebehla aktualizácia sieťového modelu DataCentra a CSIRT.SK a bola spustená ostrá prevádzka systému Themis pre prvky CSIRT.SK a DataCentrum. V rámci ostrej prevádzky prebieha denné monitorovanie bezpečnosti siete DataCentra a siete CSIRT.SK, sú identifikované bezpečnostné a prevádzkové problémy a v súčinnosti so zamestnancami CSIRT.SK a DataCentra priebežne riešené.

Bol vypracovaný, implementovaný a otestovaný scenár zapojenia ďalších prvkov do systému Themis a zároveň s nimi boli začaté rokovania o podmienkach zapojenia. Scenár zahŕňa analýzu infraštruktúry prvkov, vytvorenie sieťového modelu, implementáciu špecializovaného softvéru a hardvéru, a úpravu nastavenia ukladania logov z prvkov infraštruktúry.

V rámci systému Themis bola vypracovaná analýza a špecifikácia potrieb systému zdieľania informácií určeného na zdieľanie bezpečnostných informácií medzi zapojenými subjektami verejnej správy a prvkov kritickej informačnej infraštruktúry. V druhom polroku 2013 prebiehalo doplnenie systému Themis o modul zdieľania informácií, ktorého cieľom je zabezpečiť bezpečné

zdieľanie informácií o bezpečnostných incidentoch medzi CSIRT.SK, prvkami kritickej infraštruktúry a štátnymi inštitúciami zapojenými do systému Themis.

Súčasne v druhom polroku prebiehali rokovania o zapojení inštitúcií do systému včasného varovania so zástupcami úradu MF SR a ARDAL, ktoré bolo posunuté na prvý polrok 2014.